

Premier Afganistanu przybywa do Polski

Na zaproszenie prezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza przybywa 1 września do Polski z oficjalną wizytą premier rządu królestwa Afganistanu Noor Ahmad Etemadi.

Nasz gość, którego powitaamy dzisiaj w Polsce — Noor Ahmad Etemadi — liczy w chwili obecnej 49 lat. Z wykształcenia jest humanistą. Od 1946 r. działa w służbie dyplomatycznej swego kraju. (PAP)

GWOSD WIELKOPOLSKI

POZNAN
WTOREK
1
WRZESIEŃ
1970

Wydanie A
Rok wyd. XXVI
Nr 207 (8251)
Cena 50 gr

31 rocznica Września

We wrześniu 1939 Polacy pierwsi położyli kres „pokojo- wym” podbojom III Rzeszy. Przeważającym siłom wroga przeciwstawiliśmy, walcząc samotnie, odwagę i ofiarną polskiego żołnierza. Westerplatte, Warszawa, Modlin, Hel, Kock, Bzura — to symbole chwały naszego oręża, które na zawsze zapisały się w naszej historii. Broniliśmy się przez 35 dni, tracąc 200 000 zabitych i rannych żołnierzy. 400 000 zostało wziętych do niewoli. Najeżdża

Wrześniowe pola bitewne, to symbole chwały polskiego oręża. Na zdjęciu — działko przeciwlotnicze na stanowisku podczas bitwy.

CAF — Archiwum

drogo jednak zapłacił za najazd na nasze ziemie. Niemcy hitlerowskie straciły w Polsce, w czasie kampanii wrześniowej, tylu zabitych i rannych, ile w sumie kosztowało ich zagarnięcie Francji, Norwegii, Belgii, Holandii, Jugosławii, Grecji i Krety. Prze ciwstawiając się zbrojni Hitlerowi, torowaliśmy trudną i długą drogę prowadzącą do ostatecznego zwycięstwa.

Wrzesień był początkiem walki, którą prowadziliśmy bez przerwy do ostatnich dni wojny. Nasz ruch oporu ogarnął cały kraj. Potrafiliśmy odbudować siły zbrojne, które na wschodzie i zachodzie szły u boku sojuszników do zwycięstwa. Historyczne znaczenie miało utworzenie naszych ludowych sił zbrojnych w Związku Radzieckim, które później wraz z Armią Radziecką wyzwały ojczyznę. Szlak bojowy 400 tysięcy żołnierzy I i II armii Ludowego Wojska Polskiego zakończył się zatknięciem biało-czerwonego sztandaru w Berlinie.

Dziś coraz więcej ludzi dojrzałych nie obciąża koszmar osobiste przeżyte wojny. Ale i w ich pamięci, która zarejestrowała tragedię i martyrologię naszego narodu, utrwaliło się zawsze aktualne hasło: „Nigdy więcej września”. To „nigdy” ma obecnie realistyczne podstawy — oparte jest na aktualnym układzie stosunków politycznych i sojuszu, który nas łączy z ZSRR i innymi krajami socjalistycznymi. Jest on — wraz z siłą naszego narodu — gwarancją pokoju, bezpieczeństwa i nienaruszalności granic Polski. (ds)

Artykuł o rocznicy Września pt. „2078 dni walki” drukujemy na str. 3.

Poznań w przeddzień wrześniowej rocznicy

W przeddzień tragicznej rocznicy wrześniowej — społeczeństwo polskie, jak co roku, oddało hołd pamięci bohaterów i ofiar II wojny światowej. Miejsca pamięci narodowej, groby żołnierskie i partyzanckie, mogiły pomordowanych i pomniki braterstwa broni pokryły tego dnia wieńce i wianzki kwiatów.

Także społeczeństwo Poznania oddało wczoraj hołd uczestnikom kampanii — Września 1939 roku. Delegacje zakładów pracy, instytucji, młodzieży, organizacji społecznych złożyły wieńce

i wianzki kwiatów w miejscach uświęconych bohaterską walką narodu polskiego. O godzinie 14 na Cmentarzu Bohaterów na Cytaeli delegacje złożyły wieńce pod pomnikiem i na grobach uczestników walk 1939 roku. Jednocześnie złożono wieńce w Forcie VII na cmentarzu w Miłostowie i w Łasku Dębińskim.

Dzisiaj, o godzinie 15 odbędzie się manifestacja mieszkańców powiatu poznańskiego na terenie obozu zagłady w Żabikowie. (jk)

Ambasador ChRL złożył listy uwierzytelniające

Przewodniczący Rady Państwa Marszałek Polski Marian Spychalski przyjął 31 bm. na audiencji w Belwederze ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce Jao Ku-anga, który złożył listy uwierzytelniające.

Po wręczeniu listów uwierzytelniających ambasador Jao Kuang przyjęty został przez przewodniczącego Rady Państwa na audiencji prywatnej na której obecny był minister Stefan Jędrzejowski.

Przybywającemu do Belwederu ambasadorowi kompania reprezentacyjna Wojska Polskiego oddała honory wojskowe przy dźwiękach hymnu narodowego ChRL. (PAP)

Ogólnopolska inauguracja roku szkolnego w Ostrowie

Tegoroczna ogólnopolska inauguracja roku szkolnego odbędzie się w Ostrowie Wielkopolskim. Przyjazd na nią zapowiedzieli m. in. wicepremier Stanisław Majewski, minister oświaty i szkolnictwa wyższego — Henryk Jabłoński oraz prezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego — Marian Walczak.

Minister Jabłoński wygłosi okolicznościowe przemówienie; 1 września do nauczycieli, 2 września do młodzieży szkolnej w całej Polsce.

Wybór Ostrowa na miejsce ogólnopolskiej inauguracji podjęty został przez Radę Miasta Ostrowa — 125. rocznica istnienia — jaki obchodził w tym roku tamtejsze I Liceum Ogólnokształcące.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się już wczoraj, 31 ubm, o godz. 18 apelem poległych przed gmachem szkoły, następnie została otwarta wystawa jubileuszowa związana z działalnością szkoły.

Dzisiaj w Domu Cechowym odbywa się zjazd byłych uczniów i absolwentów. Jutro, w czasie inauguracji nastąpi akt nadania Liceum imienia Aleksandra Zawadzkiego. Na uroczystość tę przybędzie wda po Patronie Szkoły — Stanisława Zawadzka. Szkoła otrzyma również sztandar ufundowany przez byłych wychowanków. (wn)

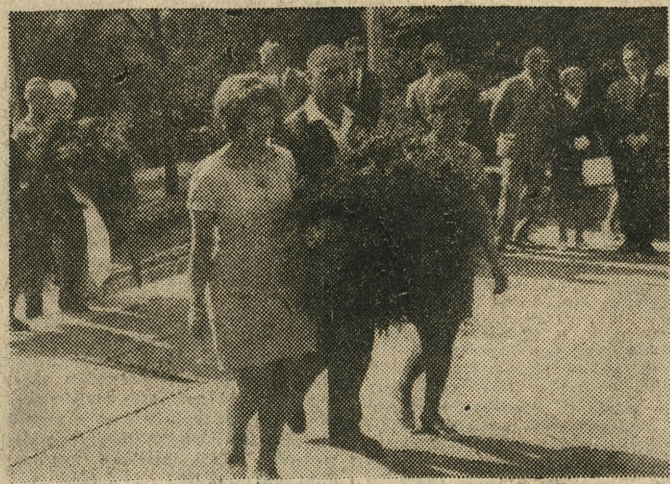
7,5 mln młodzieży, 400 tys. dorosłych rozpoczyna naukę, • 250 nowych placówek 2 IX pierwszy dzwonek w szkołach

Skończyły się wakacje, rozpoczyna się nowy rok szkolny. Z pierwszym dzwonkiem, w dniu 2 września zasiądzie w ławkach szkolnych 7,5 mln. dzieci i młodzieży, rozpocznie naukę blisko 400 tys. dorosłych, którzy pracując pogłębiać będą swą wiedzę i kwalifikacje. W nowych fartuszkach przekroczą próg szkolny 548 tys. uczniów klas pierwszych, którzy rozpoczną swe pierwsze lekcje w życiu.

Wszędzie dołożono starań, aby powitały dzieci i młodzież odświętzone, czyste i jasne klasy, pracownie wzbogacone o nowe pomoce naukowe. Nie za pisane jeszcze dzienniki czeka ją na pierwsze dobre stopnie. Szczególnie uroczysty charakter będzie miał początek roku w 250 nowych budynkach i placówkach oświatowo-wychowawczych oddanych do dyspozycji przed 1 września. Po raz pierwszy rozpocznie naukę młodzież w 170 nowych pięknych szkołach ogólnokształcących.

U Thant zakończył pobyt w Jugosławii

Sekretarz generalny ONZ, U Thant zakończył w poniedziałek wizytę oficjalną w Jugosławii, gdzie przebywał od 28 ubm. Podczas swego pobytu U Thant przeprowadził rozmowy z prezydentem Tito przewodniczącym Związku Radzieckiego i sekretarzem stanu ds. zagranicznych, Tjepavcem. W kołach poinformowanych mówi się, że U Thant dyskutował z premierem Ribicicem o przygotowaniu do konferencji w sprawie bezpieczeństwa europejskiego i wysiłkach ONZ na rzecz rozwiązywania kluczowych problemów współczesnego świata. (PAP)

Zwłoka Izraela opóźnia rozmowy Gunnara Jarringa Poważny kryzys w gabinecie Goldy Meir

Komplikacja sytuacji na Bliskim Wschodzie

Wznowienie rozmów pokojowych w Nowym Jorku z udziałem Jarringa uległo bezterminowej zwłoce wskutek odroczenia delegata izraelskiego Tekoaha. W imieniu rządu Izraela wytworzył się kryzys uważany za jeden z najpoważniejszych w historii tego państwa. W Ammanie doszło do nowych gwałtownych starć między komandosami a armią jordańską.

W. Brandt przybędzie do Berlina Zachodniego

Po ubiegłotygodniowej (25-29 ubm.) wizycie prezydenta NRF, Gustava Heinemanna w Berlinie Zachodnim, zapowiedziany został przyjazd do tego miasta kanclerza NRF, Willy Brandta. Ma on tu przybyć w niedzielę 6 września br., ażeby dokonać otwarcia VI zjazdowego kongresu związku za wodowego spożywców.

Przyjazd Willy Brandta 6 września do Berlina Zachodniego zbiegł się z obchodzoną tu w tym dniu rewizjonistyczna impreza tzw. dniem ojczyzny. Z tej okazji rewizjonistyczne organizacje przesiedleńcze zapowiedziały wielką demonstrację w Berlinie Zachodnim przeciwko polityce Brandta, a zwłaszcza jego stosunkowi do granicy na Odrze i Nysie i do NRD. (PAP)

Agencja UPI donosi z Nowego Jorku, że odroczenie powrotu izraelskiego ambasadora Tekoaha do siedziby Narodów Zjednoczonych przekreśla nadzieje mediatora ONZ Gunnara Jarringa na przyspieszenie bliskowschodnich rozmów pokojowych. Koła miarodajne — pisze agencja — uważają, że Jarring oczekiwał przybycia Tekoaha już w poniedziałek, co stworzyłoby możliwość stałej platformy dla negocjacji na temat zasadniczych problemów. Później jednak okazało się, że przybycie ambasadora izraelskiego może nastąpić najwcześniej w końcu bieżącego tygodnia.

Wielu dyplomatów akredytowanych w siedzibie ONZ uważa, że szansa dla rozmów Jarringa sprawdza się do zasadniczej sprawy, a mianowicie w jakim stopniu Waszyngton skłoni Izrael do podjęcia rozmów. Inne źródła twierdzą, że rozmowy są obecnie mało prawdopodobne aż do momentu przybycia do Nowego Jorku ministrów spraw zagranicznych Izraela, ZRA i Jordani — w połowie września. Wspomina się też o planowanej podróży Goldy Meir do Waszyngtonu, która może przynieść wyjaśnienie stanowiska Izraela.

Po niedzielnym posiedzeniu rządu izraelskiego w jego imieniu zarysował się kryzys uważany za jeden z najpoważniejszych

szych w historii tego państwa. Na czele zwolenników „szytywnej linii” stanął minister obrony gen. Dajan, który uważa, że Stany Zjednoczone „nie mogą albo też nie chcą w chwili obecnej” poprzeć oskarżeń izraelskich przeciwko Egipcjowi i że w takiej sytuacji

Dokończenie na str. 2

Polska domaga się ekstradycji porywaczy

Jak już informowaliśmy, w czerwcu i sierpniu br. uprowadzono do Danii dwa samoloty PLL „Lot”.

Sprawcy tych uprowadzeń, w pierwszym przypadku Zbigniew Iwanicki, a w drugim — Krzysztof Kryński, działający w zmoście z innymi osobami, dopuścili się w ostatnich latach szeregu przestępstw kryminalnych.

Prokurator Generalny wystąpił do władz duńskich z wnioskami o wydanie terrorystów polskim organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

31 sierpnia br. prokurator Prokuratury Generalnej Franciszek Rafałowski udał się do Kopenhagi w celu popierania wniosków o ekstradycję.

PAP

Miasto w pobliżu Phnom Penh opanowane przez siły Sihanouka 77 akcji partyzanckich w Wietnamie

Na terenach położonych w pobliżu kambodżańskiej stolicy Phnom Penh trwają w dalszym ciągu niezwykle zacięte walki między siłami wiernym księciu Sihanoukowi a armią gen. Lon Nola.

Rzecznik wojskowy w Phnom Penh podał, że w wyniku poważnej presji militarnej party

zantów żołnierze wojsk rządowych zostali w poniedziałek wyparci z miasta Srang, położonego około 45 km na południowy zachód od stolicy. Wyślano posiłki na pomoc wycofującym się oddziałom. Miejsce Srang jest celem ataków partyzanckich od piątku ub. tygodnia.

W poniedziałek rano patriotyci kambodżańscy ostrzelali tak że ogniem z moździerzy miasto Kompong Thom położone około 140 km na północ od Phnom Penh.

W drugim dniu wzmożonych ataków ze strony wietnamskich sił wyzwoleńczych — jak wynika z depeszy Agencji France Presse — w poniedziałek siły te zainicjowały 77 akcji zaczepnych w Południowym Wietnamie, atakując stacjonujące amerykańskie i sajskońskie. Około 40 obiektów amerykańskich bądź reżimowych znalazło się pod ogniem artylerii. (PAP)

Pierwsza promocja chorążych

W niedzielę odbyły się pierwsze, uroczyste promocje absolwentów szkół chorążych w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Pancernych im. Stefana Czarnieckiego oraz w Centrum Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich im. Mariana Buczka. W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele władz i organizacji społecznych, jednostek wojskowych, licznie przybyli rodzice.

W Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Pancernych akty nominacyjne wręczał jej komendant gen. bryg. Marian Koper. Za najlepsze wyniki w szkoleniu, nauce i pracach społecznych zostali wyróżnieni młodzi chorążowie Jan Lapaj i Józef Rudny.

W Centrum Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich do zebranych w serdecznych słowach zwrócił się gen. bryg. M. Obiedziński. Zaznaczył on, że otrzymane nominacje zobowiązują do stałego podnoszenia kwalifikacji i ofiarnej służby na samodzielnych stanowiskach w wojsku. Generał wręczył jednocześnie absolwentom akty nominacji. W tej szkole wyróżnili się Zbigniew Kubacki i Andrzej Szostak. (jk)

W. Baszanowski czuje się dobrze

Waldemar Baszanowski, który ubiegłej soboty miał wypadek samochodowy, już w poniedziałek zjawił się na sali na Bielanach, przeprowadzając lekki trening. Obrażenia odniesione podczas wypadku okazały się na szczęście powierzchowne. Trener Rogulski jest zdania, że Baszanowski stanie na starcie mistrzostw w dniu 15 września w pełni sił.

Jak informuje MO, winę za wypadek ponosi kierowca autobusu MZK, który przy przejeździe skrzyżowania ulic Podczaszyskiego i Kasprzowicza nie udzielił pierwszeństwa przejazdu. (PAP)

Dokończenie na str. 2

Konferencja szefów państw OJA

W niedzielę w stolicy Etiopii, Addis Abebie, zakończyła się XV sesja Rady Ministrów Organizacji Jedności Afrykańskiej. Przedstawiciele 40 niezależnych krajów Afryki omówili szczegółowo aktualne problemy ruchu narodo-wo-wyzwolenczego, walki przeciw ko rasizmowi i kolonializmowi oraz wytyczyli konkretny program wszechstronnej współpracy w ramach OJA na najbliższy okres.

We wtorek 1 września w Addis Abebie rozpocznie się VII konfe-rencja szefów państw i rządów Organizacji Jedności Afrykańskiej. W Addis Abebie przebywa-ja już m. in. prezydenci Ugandy, Kamerunu, Dahomeju, Czadu, Gwi-nei Równikowej, Zambii i Gambii. (PAP)

Spotkanie z prezesem Fundacji Kościuszkowskiej

W siedzibie Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” w Warszawie od- było się 31 bm. spotkanie z preze- sem Fundacji Kościuszkowskiej — dr. Eugeniuszem Kusielewiczem. Pod- czas spotkania przedstawił on do- robek Fundacji i jej za- mierzenia na przyszłość.

PAP

Wrześniowe przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego

Przewidywany na ten rok Spis Rolny mamy już za sobą. Obecnie w całym kraju trwają przygotowania do Narodo- wego Spisu Powszechnego. Wprawdzie ma się on odbyć do- piero w pierwszej połowie grudnia, jednak olbrzymi jego za- kres wymaga dobrej organizacji.

Jak nas poinformował Główny Urząd Statystyczny, nasile- nie prac przygotowawczych przypadnie właśnie na wrze- sień. Do 30 tegoż miesiąca ma- ją powstać biura spisowe w miastach nie stanowiących po- wiatów, a liczących ponad 20 000 mieszkańców. Zarazem nastąpi podział takich miast na okręgi spisowe, obejmują- ce po 7—15 tys. mieszkańców. Ponadto dla tychże okręgów

Okupacja ambasady Indonezji

Strzelanina w centrum Hagi

Wczoraj rano trzy mikrobusy wiozące komandosów orga- nizacji bojowej, która walczy o niepodległość wysp Seram i Buru (po francusku „Moine” w Archipelagu Indonezji- skim, podjechały do siedziby ambasady Indonezji w Hadze.

Komandosi uzbrojeni w pi- stolety maszynowe zabili sto- jącego na wrocie policjanta ho-

lenderskiego i wtargnęli do wnętrza budynku. Nie zastali tam ambasadora, generała Na- tadinigrata. Wzieli więc jego rodzinę oraz drugiego policjan- ta holenderskiego jako zakład- ników i zabarykowali się w pomieszczeniach parterowych.

Policja holenderska otoczyła cały okoliczny rejon. Do póź- nych godzin popołudniowych w poniedziałek każda próba za- atakowania napastników od- pierana była ogniem z broni maszynowej. Liczba komando- sów ocenia się na 15.

Rzecznicy niepodległości wysp Seram i Buru uważają się za spadkobierców istnieją- cej przez krótki czas przed czterdziestym „Republiki Mo- luków Południowych”, której zwolennicy nigdy nie pogodzili się z przyłączeniem do Indone- zji. Ocenia się, iż w Holandii przebywa obecnie 30 tys. emi- grantów z tych wysp.

Organizacja wolnej republi- ki Moluków oskarża generała Suharto, że jest szefem dyk- tatorskiego reżimu wojskowe- go, który utopił we krwi całą Indonezję, że jest sprawcą śmierci tysięcy niewinnych, a wśród nich również przywódc- ych ich ruchu niepodległości- wego.

Rząd holenderski oświad- czył, iż w związku z wizytą prezydenta Suharto podejmie środki ostrożności takie same, jakie towarzyszyły wizycie pre- zydenta NRF, Gustawa Heine- manna.

Według władz holenderskich ambasador Indonezji zdołał opu- ścić swoją rezydencję i ukry- wa się w miejscowości, której nazwa jest zachowywana w ta- jemnicy.

Wczoraj w godzinach wieczor- nych grupa emigrantów indonez- yjskich, która opanowała ambasadę Indonezji w Hadze, po oddaniu się w ręce policji została przewie- ziona do więzienia centralnego w tym mieście. Szef rządu holender- skiego, Piet de Jong na zaimpro- wizowanej konferencji prasowej oświadczył, że osoby te będą sa- dzone zgodnie z prawem holender- skim za wszystkie przestępstwa, które popełniły.

W związku z incydentem wizyta prezydenta Indonezji Suharto zo- stała odroczone o 24 godziny.

PAP

6 IX — międzynarodowa konferencja straży pożarnych w Warszawie

6 września rozpoczyna się w Warszawie VIII konferencja organów ochrony przeciwpo- żarowej krajów socjalistycznych. Jest to już druga z kolei konfe- rencja tego typu w Warsza- wie (pierwsza odbyła się w 1962 r.). (PAP)

Order Lenina dla G. Woronowa

Za zasługi wobec partii komu- nistycznej i państwa rad- dzieckiego oraz w związku z 60 rocznicą urodzin G. Woro- now — członek Biura Politycz- nego KC KPZR i przewodni- cą Rady Ministrów Federacji Rosyjskiej odznaczony zo- stał Orderem Lenina. G. Woro- now przez wiele lat pracował w aparacie partyjnym.

PAP

Hipoteza uczonego brytyjskiego

Czy w gwiazdozbiorze Woźnicy żyją istoty rozumne?

Na międzynarodowej konferen- cji astronomów w Brighton (W. Brytania), która zakończyła się w tych dniach, profesor uniwer- sytetu w Manchesterze Z. Kopal wysunął hipotezę, że w gwiazdo- zbiorze „Woźnicy” wokół gwiaz- dy Epsilon Aurigae tworzy się system planetarny przypominają- cy nasz układ słoneczny. Ponie- waż gwiazda ta leży w odległo- ści 5 tys. lat świetlnych od Ziemi można założyć, że system ten jest obecnie w bardzo zaawanso- wnym stadium rozwoju a co za- tym idzie mogłyby tam istnieć istoty rozumne i leżący system ten rozwijał się na wzór układu sło- necznego a planety na wzór na- szej Ziemi.

Stosunki z Polską

Wypowiedź sekretarza stanu w bońskim MSZ

W programie telewizyjny za- chodnoniemieckiej poświęcon- ym problematyce stosunków pomiędzy NRF i Polską, wy- powiedział m. in. w niedzielę parlamentarzystę sekretarza stanu w bońskim MSZ Karl Moersch.

Zapytany o szanse ratyfiko- wania ewentualnego układu między NRF i Polską przez Bundestag, Moersch oświad- czył, że rząd federalny zwró- cił się pismem do opozycji cha- deckiej z propozycją przepro- wadzenia wspólnych rozmów na ten temat. Zdaniem Moer- scha w łonie opozycji istnieje „bardzo poważne siły”, które poparłyby stanowisko rządu- wej koalicji SPD-FDP w spra- wie ratyfikowania układu mię- dzy NRF i Polską. (PAP)

Amnestia w 25 rocznicę proklamowania DRW

2 września Demokratyczna Republika Wietnamu ochodzi swoje 25-lecie. Przed czter- wiekiem dzięki rewolucji sierpniowej, długa walka anty kolonialna narodu wietnam- skiego uwieńczona została pro- klamowaniem Demokratycznej Republiki Wietnamu — pier- szego w Azji południowo- wschodniej państwa robotni- ków i chłopów.

Agencja VNA donosi, że z okazji 25 rocznicy DRW Stał Ko- mitet Zeromadzenia Narodowego Demokratycznej Republiki Wiet- namu ogłosił częściową amnestię. Amnestia obejmuje osoby, które w czasie pozbawienia ich wolności wykazywały się dobrym zachowa- niem. Dekret w tej sprawie pod- pisał prezydent Ton Duc Thag.

PAP

Zakończenie X MFP

Koncert jubileuszowy mocnym akordem festiwalu

Takiej rewii gwiazd piosenki polskie estrady jeszcze nie oglądaliśmy. Jubileuszowy koncert tegorocznego Międzynarodowego Festiwalu Piosenki stanowił godne uświetnienie wiel- kiej imprezy, najbardziej chyba udanej z dotychczasowych spotkań w Operze Leśnej.

Wystąpili w nim najciekaws- i wykonawcy spośród kilku- dziesięciu tegorocznych ucze- stników oraz grupa tych, któ- rzy w przeszłości dodawali fe- stiwalowi blasku, a dla któ- rych Sopot stanowił ważny etap rozwoju estradowej kari- ery.

Już późną nocą rozpoczął się ostatni, ale mocny i znakomity akord festiwalu, występ sław- nego Karela Gotta z Czecho- słowacji, który przed kilku la- ty, wówczas jeszcze, poza swym krajem nieznany, zdobył jedną z nagród sopockiego fe- stiwalu. Wypada życzyć tego- rocznemu laureatowi dalszych sukcesów.

W sobotę międzynarodowe jury złożone z przedstawicieli czoło- wych wytwórni płytowych przy- znało Grand Prix de Disque — Sopot 1970 r. reprezentantowi hisz- pańskiemu wytwórni Belter Disque — Manolo Eskobarowi. W kon- kursie „Dnia Płyty” zapre- zentował on dwie piosenki: „La Morena de mi Copla” oraz „El Porompompero”.

Jest to już kolejne trzecie zwy- cięstwo przedstawiciela Hiszpanii w tej konkurencji sopockiego fe- stiwalu. Poprzednio Grand Prix de Disque zdobył zespół Perety Sus Gitanos oraz w 1969 r. Mi- chel. (PAP)

Komplikacja sytuacji

Dokończenie ze str. 1

„Izrael powinien podjąć odpowiednie kroki” przeciwko krajom arabskim. Dajan sprze- ciwiał się już przed tygodniem wyznaczeniu przedstawiciela Izraela na konsultację z Jar- ringiem. Wprawdzie poniósł wówczas porażkę — ale zda- niem AFP — jego pozycja uległa w ostatnich dniach wzmocnieniu i obecnie popie- rają go ministrowie policji Szlo- mo Hillel, minister bez teki, odpowiedzialny za okupowane ziemie arabskie Szimon Peres oraz minister pracy Josef Al- megi. Według informacji ame- rykańskiego tygodnika „Time” Dajan utrzymuje też bliskie kontakty z przywódcą skrajnej opozycji izraelskiej Beginem, który wraz z 6 ministrami blo- ku „Gahal” ustąpił z rządu na znak protestu przeciwko przy- jęciu przez Izrael amerykań- skiej inicjatywy pokojowej. Zdaniem obserwatorów poli- tycznych, Dajan cieszy się po- parciem szowinistycznie nasta- wionej izraelskiej opinii pu- blicznej.

NAPIĘCIE W JORDANII

W stolicy Jordanii Ammanie sytuacja poważnie się zao- strzyła. W niedzielę wieczorem (i poniedziałek o 3 nad ranem) wybuchły nowe walki zbrojne między komandosami pale- styńskimi, a wojskami rządo- wymi. Przerwana została łącz-

E. Akufo-Addo prezydentem Ghany

W poniedziałek został wybrany prezydent Ghany. Jest nim 64-let- ni były sędzia sądu najwyższego, Edward Akufo-Addo. Kadencja prezydenta Ghany trwa 4 lata.

Od roku 1966, po obaleniu pre- zydenta Kwame Nkrumahy Gha- ną rządziła grupa wojskowych.

PAP

ność telefoniczna Ammanu z Bejrutem i Damaszkiem.

Wojska rządowe użyły arty- lerii i czołgów. Organizacja partyzantów palestyńskich El- Fatah donosi w komunikacie, że pozycje komandosów w Am- manie zostały ostrzelane przez artylerię i działa czołgowe. W związku z przerwaniem połą- czeń telefonicznych brak jest bliższych informacji na temat sytuacji w Ammanie. Napięta sytuacja w tym mieście utrzu- muje się od kilku dni.

WYWIAD R. NIXONA

W wywiadzie udzielonym roz- głośni telewizyjnej „Columbia Broadcasting System” prezy- dent Nixon oświadczył m. in., iż woli nie wypowiadać się na temat sytuacji na Bliskim Wschodzie.

Odpowiadając na pytanie w sprawie ewentualnych gwaran- cji dwóch wielkich mocarstw dotyczących utrzymania poko- ju w tym rejonie, prezydent stwierdził, że jego zdaniem, żadne oświadczenia tego rodza- ju nie mogą być pożyteczne w chwili, gdy rozpoczynają się konsultacje ambasadora Jarrin- ga.

Na Bliskim Wschodzie nastą- piło przerwanie ognia i są wi- doki na rozpoczęcie rokowań. Jednakże — zdaniem prezyden- ta — wypowiedzi pochodzące czy to od przedstawicieli rzą- dów, czy też od innych osób w sytuacji, gdy nie jest się jesz- cze w posiadaniu wiadomości dotyczących wszystkich fak- tów, nie mogą przynieść ża- dnego pożytku.

Jak wiadomo, przed kilku dnia- mi zachodnie agencje prasowe za- mieściły obszerny komentarz do- tyczący narady, jaką prezydent Ni- xon odbył w Saint Clemente w Kalifornii z sekretarzem stanu USA Rogersem i dwiema najbliższymi mu doradcami z dziedziny polityki zagranicznej na temat sytuacji na Bliskim Wschodzie. Z wypowiedzi przedstawicieli administracji ame- rykańskiej większość obserwato- rów wysunęła wniosek, że rząd Stanów Zjednoczonych jest zda- nia, iż trwały pokój na Bliskim Wschodzie może być utrzymany jedynie poprzez gwarancje dwóch wielkich mocarstw, gdyż Organi- zacja Narodów Zjednoczonych nie jest w stanie sama zapobiec kon- fliktom. Gwarancje te — zdaniem administracji amerykańskiej — mogłyby się wyrażać obecnością obserwatorów dwóch wielkich mo- carstw w krajach i na pozycjach, które są obecnie przedmiotem spo- ru na Bliskim Wschodzie.

W Waszyngtonie podano of- ficjalnie do wiadomości, że prezydent Nixon zwołał na dzień 1 września naradę w sprawie sytuacji na Bliskim Wschodzie, z udziałem sekreta- rza stanu Williama Rogersa i swych najbliższych doradców z dziedziny polityki zagranicz- nej. (PAP)

2 IX — pierwszy dzwonek

Dokończenie ze str. 1

ją istotne zmiany w roz- mieszczeniu i organizacji szkół wiejskich. W miejsce szkół ma- tych, tworzone są dla uczniów klas starszych szkoły zbiorcze — większe, silniejsze, lepiej przygo- towane do pracy dydaktyczno- wychowawczej. W nadchodzącym ro- ku szkolnym przybywa nam 206 szkół o 4 nauczycielach. Więcej dzieci wiejskich uczęszczać będzie do szkół o 5 i 6 nauczycielach.

W liceach ogólnokształcących bę- dzie mniej mieli w tym roku pełny komplet klas od I do IV. Po raz pierwszy wypełnią uczniowie klasy IV owego zreformowanego li- ceum ogólnokształcącego. Będzie ich 75 tys. Ogółem w liceach ogól- nokształcących kształcić się będzie 423 tys. młodzieży, przyszłych kan- dydatów na studia wyższe. (PAP)

„Koziołki” płacą

8, 11, 23, 27, 41 (23)

W 694 Poznańskiej Grze Liczbo- wej „Koziołki”, której losowanie odbyło się w dniu 30 sierpnia 1970 roku wpłynęło 312,075 zakładów wartości 936,225 — zł. Fundusz wy- granych wyniósł 514,923 — zł.

Nie stwierdzono wygranych 1 stopnia. Fundusz na wygrane 1 stopnia w następnych grach wy- niósł: 600,000 — zł.

Stwierdzono 2 czwórki z liczbą dodatkową w kol. 189 w Połacie- wie oraz w kolekturze nr 373 we Wrześni w wysokości 23,405 — zł; 57 „czwórek” po 1,916 — zł; 48 „trójek premiowanych” po 171 — zł; 1,621 „trójek” po 71 — zł; 1,211 „dwójek premiowanych” po 26 — zł; 21,289 „dwójek” po 6 — zł. Na 4-cyfrowa końcówkę banderoli 0271 ustalono: 6 premii po 2,500 — zł; 5 premii po 500 — zł.

Losowanie 695 gry odbędzie się w dniu 6 września 1970 roku w Smiglu pow. Kościan na Rynku o godzinie 12-tej.

K5923

Toto-Lotek

13, 20, 26, 36, 42, 44 dod. 18 banderola 3242

POŁ-NOŚCJALNI

Bomba Vorstera

Premier Republiki Południo- wej Afryki, prowadzącej tradycyjnie rasistowską poli- tykę, oświadczył niedawno, że w RPA opracowano nową technologię wzbogacania ura- nu. Vorster deklarację tę użył pełni informacja, że budowa zakładów doświadczań wzbogacania uranu, uwzględ- niającej owa nowa technolo- gie, jest w pełnym biegu.

Ale to nie wszystko: oto do parlamentu w Pretorii wpłyn- ał projekt ustawy zgodnie z którym powołane ma zostać państwowe konsorcjum Ura- nium Enrichment Corpora- tion of South Africa. Kapitał zakładowy: 70 milionów dola- rów.

Informacje na ten temat po- jawiły się niedawno na łam- ach brytyjskiego dziennika „Daily Telegraph” zostały tak- że upowszechnione za pośred- nictwem agencji Associated Press oraz AFP. Przypomnia- no przy sposobności, że RPA od dłuższego czasu współpra- cuje na polu atomistyki z NRF. Według tygodnika „Der Spiegel” (z 24 ubm.) RPA zdo- la na będzie w roku 1977 do wy- produkowania 28 bomb (typu hiroszimskiego) w ciągu dwu- nastu miesięcy. Republika Po- łudniowej Afryki posiada du- że zasoby rudy uranuowej; na światowej liście eksportero- w uranu znalazła się na trzecim miejscu. Obecnie rząd w Pre- torii wyraźnie zmierza do zintensyfikowania form współ- działania z przemysłem i pra- cownikami badawczymi w Niem- czech Zachodnich. Minister de Wet oznajmił, że nowo utworzo- ne konsorcjum południowo- „afrykańskie” jest uprawnione do zawierania umów także „z organizacjami za granicą”.

Tak więc rasistowska RPA wykazuje ambicje posiadania własnej broni atomowej. Ale — przeciwko komu? Przeciwi- ko Czarnej Afryce? (wp)

Dziśniejszy serwis Informacyjny opracował Jerzy Walasek.

2 GŁOS WIELKOPOLSKI A 1 IX 1970 Nr 207 (8251)

2078 DNI WALKI

Zniszczenie Polski stoi na pierwszym planie. Zamknąć serca przed litością. Postępować brutalnie. Prawo jest po stronie silniejszego. Działać z największym okrucieństwem! — są to słowa Hitlera, wypowiedziane na tej konferencji 22 sierpnia 1939 roku. 1 września armia hitlerowska przystąpiła do realizacji owych wytycznych z jak największą skrupulatnością. Był to początek II wojny światowej.

30 kwietnia 1945 roku — 1 Warszawską Dywizję Piechoty im. Tadeusza Kościuszki, rozpoczęła szturm stolicy faszystowskich Niemiec, Berlina nacierając w kierunku parku Tiergarten. Między tymi dwoma wydarzeniami historycznymi — najazdem hitlerowskim na Polskę w 1939 roku i udziałem żołnierzy polskich w szturmie Berlina w roku 1945 — był okres ponad pięćdziesięciu lat. W tym czasie Polska, która ręką Hitlera miała zostać starta z mapy świata, udowodniła, że nie zginęła „półki my żyjemy”. Istniała i walczyła na wszystkich frontach II wojny światowej.

Wysiłek militarny narodu polskiego w II wojnie światowej zamknięty jest liczbą około 2 milionów żołnierzy. W tym 1,3 miliona żołnierzy jednostek regularnych i 0,7 miliona żołnierzy ruchu oporu w kraju. W końcu wojny Wojsko Polskie na froncie wschodnim i zachodnim liczyło 600 000 ludzi (400 tysięcy na froncie wschodnim i 200 tysięcy na froncie zachodnim). Dzięki nim udział straszliwie wykrawionej Polski w zwycięstwie nad faszystym niemieckim wysuwa się pod względem militarnym w końcowej fazie wojny na IV miejsce wśród państw koalicji antyhitlerowskiej — po ZSRR, USA, Wielkiej Brytanii, a przed Francją.

Dziennie ginęło 3000 ludzi

W okupowanym kraju od października 1939 roku do chwili wyzwolenia działał, potężniejąc z każdym rokiem, masowy ruch oporu, który liczył ok. 700 000 zorganizowanych partyzantów i należał obok partyzantki radzieckiej i jugosłowiańskiej do najbardziej aktywnych w okupowanych krajach Europy.

Polska walczyła bez przerwy 2078 dni — najdłużej ze wszystkich krajów antyhitlerowskiej koalicji. Średnio każdego dnia ginęło z rąk hitlerowców na ziemi polskiej 3000 ludzi — łącznie zginęło ponad 6 mln. Im większy był nacisk wroga, tym silniejsza była walka.

Za wolność waszą i naszą

Uchodząc w 1939 r. z podbitego kraju żołnierze polscy nie zrezygnowali z dalszej walki. We Francji tworzyła się Armia Polska. Jeden z jej oddziałów (Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich) w kwietniu i maju 1940 roku wzięła udział w walkach o Narwik w Norwegii. W czerwcu tegoż roku w obronie Francji stanęło z bronią w ręku ponad 40 tysięcy żołnierzy polskich, którzy wspólnie z oddziałami francuskimi wykonywali część ogólnego zadania

Na ogrodzonym placu przy budynku Pogotowia stały karetki sanitarne. Wejścia na plac pilnował strażnik. Stanisław C. będąc na rowerze poprosił strażnika, by pozwolił mu wprowadzić rower na plac, jako że do budynku Pogotowia rowerów wprowadzać nie wolno.

Postawie rower przed wejściem, przeciął ją tu stojąc i pilnuje — powiedział strażnik. Tak się też stało. Kiedy rowerzysta wrócił z zabiegu rower jednak nie było.

Strażnik Pogotowia tłumaczył się, że z powodu niedyspozycji musiał opuścić swój posterunek, a wobec niewykrucia sprawy do chodzenia w sprawie kradzieży został umorzony.

Stanisław C. wystąpił jednak z pozwem o odszkodowanie za skradziony rower, domagając się zadośćuczynienia od solidarności strażnika i od skarb państwa, jako po noszącego odpowiedzialność za Pogotowie Ratunkowe.

Sąd Wojewódzki uznał te solidarność odpowiedzialność strażnika, za którego odpowiada Pogotowie, zlekceważył bowiem swoje obowiązki: opuszczając posterunek

Wrzesień... Znacznie więcej niż połowa Polaków zna go tylko jako historię. Są więc oni w swych możliwościach oceniania i kwalifikowania czym był Wrzesień, w sytuacji podobnej do nieco starszego pokolenia, tego które żyło już w okresie przedwrześniowego dwudziestolecia, lecz uprzedni przełom spraw polskich w latach 1914-1919, też nie był mu znany z autopsji. A jednak nie mogło pozostać wobec niego obojętne.

Co tu dużo mówić: i ojcowie, którzy aktywnie przeżyli okres pierwszej wojny i synowie współdecydujący o losach narodu od 1939 roku, pod naciskiem sprawdzianu procesu historycznego, nie dzieląc się już według kryteriów pokoleniowych, lecz łącząc podług orientacji jaka ma być wspólna teraźniejszość i przyszłość — musieli zdobywać, wspólne spojrzenie na prehistorię drugiej niepodległości, pomocne właściwie nam w kształtowaniu teraźniejszości i przyszłości. Spojrzenie — by użyć konkretnego przykładu — coraz bardziej degradujące na przykład wagę Legionów, coraz bardziej uwypuklające ludowy czyn Powstania Wielkopolskiego.

Zawsze tak jest, że w ocenie historii dokonuje się niezbędnych selekcji i przewarłościowań. Po prostu każdy zespół różnych pokoleń formalnych, związanych losem wspólnego rozwiązywania wspólnych już problemów aktualności, musi dla tych potrzeb wspólnie interpretować nauki z przeszłości.

Także pokolenie naszych dzieci, znających już tylko Polskę Ludową nie będzie się mogło wyłamać od tej prawidłowości. A więc i ono dochodzi do samouświadomienia potrzeby szukania w przeszłości, m. in. w tym jej węzłowym momencie Września — lekcji na swoje dziś i jutro. Dlatego nie doobra jest, jeśli niejednokrotnie operuje ono jeszcze dziś sadami o Wrześniu, które nas starych, dostrzegających jego złożoność — rażą powierzchownością lub szyderczym naciskiem tych, którzy niewiele mają wspólnego z narodem.

Tym więcej od nas zależy, czy połowa Polaków dojdzie do swego sądu o Wrześniu, w którym lepiej jeszcze niż w naszym, zostaną wyrażone nasz ból, rozpacz, gniew i obrachunek, a zarazem nasza duma z tego ogólnonarodowego nuriu wrześniowej bitwy, który wiódł nas po ostateczne zwycięstwo do Berlina.

bojowego, wykazując duży kunszt i zapal; walczyli również lotnicy oraz marynarze polscy. Po klęsce Francji jednostki polskie, które zdołały ewakuować się do Anglii utwożyły tam 1 Korpus Polski, polskie lotnictwo i marynarkę wojenną. Polskie dywizyjony lotnicze wzięły natychmiastowy udział w składzie RAF-u w walkach powietrznych. Tylko od lipca do października 1940 roku zadali oni niemieckiej Luftwaffe straty, sięgające 12 proc. ogólnej liczby strat (214 samolotów zestrzelonych, 35 ze strzelonych prawdopodobnie i 36 uszkodzonych). W sumie na froncie zachodnim lotnicy polscy zestrzelili na pewno 973 samoloty niemieckie, prawdopodobnie 191, uszkodzili 265; zestrzelili 190 bezpilotowych pocisków typu V-1; wykonali 81 485 lotów bojowych. Lotnictwo bombowe zrzuciło na teren nieprzyjaciela 14 tysięcy ton bomb.

Polska marynarka wojenna działała przez całą wojnę w ramach floty brytyjskiej. Okręty polskie przebyły ogółem 1 213 000 mil morskich, eskortowały 787 konwojów, przeprowadziły 1162 różnych operacji bojowych i patrolowych, stoczyły 215 walk z flotą niemiecką, zatapiając 19 okrętów wroga, zaś artyleria okrętowa zestrzeliła 20 nieprzyjacielskich samolotów. Okręty z białoczerwoną flagą brały udział we wszystkich ważniejszych kampaniach morskich, m. in. w bitwie o Narwik, pod Dunkierką, w zatopieniu pancernika „Bismarck” i w lądowaniu w Normandii.

Żołnierze oddziałów polskich sformowanych na zachodzie bili wroga o boku sojuszników na wszystkich tamtejszych terenach działań wojennych. W 1941 i 1942 roku, walczyli w obronie Tobruku, stanowiąc ponad 30 proc. garnizonu tej twierdzy, bili się o Bardię, drugą co do wielkości

twierdzę na pustyni libijskiej. W 1944 roku 2 Korpus Polski wziął udział w bitwie o masyw Monte Cassino we Włoszech, zdobywając 18 maja, po krwawym szturmie, klasztor na Monte Cassino, rozstrzygając tym samym bitwę o masyw. We Włoszech oddziały polskie zdobyły ponadto Piedimonte, miasto i port Ancone, toczyły walki nad rzekami Misa, Cesano, Metauro, Foglio, Senio oraz wzdłuż via Emilia. Po wylądowaniu sojuszników we Francji polska 1 Dywizja Pancerna w sierpniu 1944 roku toczyła zaciekle walki w rejonie Caen, Chambois, potem w Belgii, wyzwalając Ypres i Gandawę, a następnie w Holandii, zdobywając Brede. Polacy brali udział również w krwawych walkach pod Arnhem (Samodzielna Brygada Spadochronowa) oraz w składzie 1 Armii Francuskiej i 2 Korpusu Francuskiego) 19 i 29 Zgrupowanie Piechoty Polskiej), wkraczając na terytorium Niemiec.

Stolica III Rzeszy

Najważniejszym rozdziałem w historii zmagania żołnierza polskiego z niemieckim faszystem były walki na froncie wschodnim, o boku Armii Radzieckiej. 1 Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki w lipcu złożyła przysięgę wojskową, a 12 października stoczyła swój pierwszy bój pod Lenino na Smoleńszczyźnie. Dywizja liczyła ponad 16 tysięcy i posiadała w swym składzie dodatkowy pułk czołgów, eskadry lotnicze, batalion kobiet i pułk zapasowy.

W ciągu roku 1943 utworzony został na terenie ZSRR 1 Korpus Polskich Sił Zbrojnych, który liczył ponad 43 tysiące żołnierzy. Armia wzięła udział w wyzwoleniu wschodnich terenów Polski, po czym nastąpiło scalenie jednostek wojskowych sformowanych w ZSRR

strażnika o popilnowanie roweru, sprawdzał czy ta czynność należy do jego kompetencji. Jeżeli więc strażnik polecił Stanisławowi C. pozostawić rower, to chociaż nie było to zgodne z dyspozycjami przełożonych strażnika, jego działanie mieściło się w ramach powierzonych mu czynności.

Działanie bądź zaniechanie funkcjonariusza państwowego — stwierdza orzeczenie Sądu Najwyższego — nie przestaje być działaniem mu powierzonym przez to, że jest wadliwe lub niezgodne z użyciem na mu instrukcji. Skarb państwa odpowiada za te czynności funkcjonariusza państwowego, które miały miejsce, a nie za takie czynności, jakie funkcjonariusz powinien był wykonać.

Sąd Najwyższy utrzymał więc solidarną odpowiedzialność strażnika Pogotowia i skarb państwa za szkodę poniesioną przez Stanisława C.

JAN WOLSKI

(II CR 269/69 z 30. 7. 69 SPIKA 5/70)

ze wszystkimi demokratycznymi, konspiracyjnymi organizacjami wojskowymi, działającymi w kraju — w jednolite Wojsko Polskie.

Na terytorium Polski wojsko to liczyło już 286 tysięcy żołnierzy i składało się z 1 i 2 Armii, 1 Korpusu Pancernego, 1 Korpusu Lotnictwa Mieszane go, artylerii odwodu naczelnego dowództwa, szkolnictwa wojskowego oraz z innych jednostek. W kwietniu 1945 roku stan bojowy Wojska Polskiego wynosił około 400 000 żołnierzy. Jednostki polskie wyzwoliły Pragę, brały udział w niesieniu pomocy powstańcom warszawskim (desant na przyczółku czerniakowskim) oraz w okresie ofensywy zimowej 1945 roku wyzwoliły stolicę Polski, współdziałając z Armią Radziecką. Następnie 1 Armia wyzwoliła Bydgoszcz i przełamała w krwawych walkach Wał Pomorski, zdobyła Kołobrzeg, utrzymywała obronę wybrzeża morskiego i stanęła nad Odrą, przygotowując się do jej sforsowania.

W tym samym czasie 1 Korpus Pancerny walczył o wyzwolenie Gdańska i Gdyni. 2 Armia przygotowywała się do sforsowania Nysy Łużyckiej, by nacierając w kierunku na Rottenburg, Budziszyn, Drezno, od południa osłaniać i zabezpieczać wykonanie operacji berlińskiej od północy.

Finał w Berlinie

Ofensywa wiosenna 1945 przeniosła działania wojenne na ziemię przeciwnika. Polska 2 Armia, po sforsowaniu Nysy Łużyckiej i przełamaniu obrony niemieckiej, w zażartych walkach odparła uderzenie z południa spieszącego na odsiecz okrażonemu Berlinowi zgrupowania pancernego feldmarszałka Schoernera i ścigając nieprzyjaciela zmieniła kierunek natarcia na południe wyzwalając miasto Mielnik w Czechosłowacji. 1 Armia, nacierając w podmokłym, poprzeczanym kanałami i rzekami terenie, zakończyła swój szlak bojowy nad Łabą. Kilka jednostek tej Armii wzięło też bezpośredni udział w szturmie Berlina.

Do miary wymownego symbolu urosł fakt, że właśnie Polacy wzięli jako jedyni obok radzieckich żołnierzy udział w szturmie i zdobyciu gniazda hitlerowskiego — Berlina. Żołnierz polski znalazł się w Berlinie jako zwycięzca i zdobywca.

KONSTANTY GRABOWSKI

Głośne procesy (2)

Sprawa świętojurska

O rzędu najgłośniejszych — w okresie międzywojennym — procesów politycznych niewątpliwie zaliczyć należy tzw. sprawę świętojurską — czyli jeden z pierwszych wielkich procesów przeciwko komunistom polskim. Dlatego wart jest przypomnieć ją.

Burżuazja polska, która po uzyskaniu niepodległości objęła władzę, szybko nastawiła swój aparat na dławienie wszelkich przejawów działalności rewolucyjnej. Co prawda nie było jeszcze wówczas żadnego aktu prawnego uznającego działalność komunistów polskich za nielegalną, lecz mimo to KPRP i jej członkowie od pierwszych chwil swego istnienia byli prześladowani. Najczęściej, dla zdyskredytowania tej działalności, posuwano się po prostu do prowokacji i pokazowych procesów. Tak też stało się w przypadku „nakrycia” przez policję konferencji komunistycznej we Lwowie, je sienia 1921 r.

ZEBRANIE W ŚW. JURZE

Jest południe, niedziela 30 października. W stronę starych murów klasztornych i grekokatolickiej katedry św. Jura — siedziby metropolity Andrzeja Szeptyckiego — skradają się uzbrojeni policjanci. Pod wodzą komisarza policji politycznej — Kazimierza Iwachowicza, bezbłędnie, bez wielkiego szukania, trafiają do jednej z izb szkoły im. Hrynczenki, mieszczącej się w obrębie budynków klasztornych. A tu

Prace związane z V Plenum

Poznań — Stare Miasto: komisje sumują rezerwy

I etap prac zakładowych komisji przygotowujących grunt do reformy bodźców ekonomicznych w przedsiębiorstwach — dobiega końca. Zespoły robocze tych komisji sumują wartości ujawnionych rezerw w zatrudnieniu, parku maszynowym, technice, technologii i organizacji wytwarzania oraz przedstawiają swe wnioski. Na plenarnych zebraniach komisji, obradujących wspólnie z kierowniczym aktywnym zakładów, rodzą się projekty programów zagospodarowania ujawnionych rezerw oraz propozycje zadań syntetycznych i odcinkowych.

W niektórych zakładach dokonano już także wstępnych przymiarek wartości punktów premiowych, przewidzianych za wykonanie określonych zadań oraz na tym tle możliwości wzrostu zarobków załóg w poszczególnych latach przyszłego planu 5-letniego. Są to wyliczenia wstępne, które po rozpatrzeniu przez zjednoczenia i dyskusji na KSR mogą ulec zmianie.

Z informacji uzyskanych w Komitecie Dzielnicowym PZPR Stare Miasto w Poznaniu wynika, że niemal wszystkie komisje pracujące w tamtejszych zakładach przemysłu kluczowego zakończyły prace nad wyszukiwaniem rezerw, ustaliły zadania premiowe oraz sporządziły wstępne szacunki spodziewanego wzrostu zarobków.

Wartość ujawnionych rezerw w przemyśle kluczowym Starego Miasta sięga w przybliżeniu 400 mln. zł. Jest to równowartość rocznej produkcji dużej fabryki.

Np. w Poznańskich Zakładach Zielarskich „Herbapol” komisja wyliczyła rezerwy w potencjale wytwórczym, umożliwiające uzyskanie tymi samymi środkami produkcji o 153 mln. zł większej niż obecnie.

W Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Drzewnego komisja wykazała rezerwy w organizacji, technice i technologii umożliwiające wzrost produkcji wartości 107 mln. zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu planowanego stanu zatrudnienia o 48 etatów.

W Zakładach Mięsnych, wykazała możliwość zmniejszenia strat przy uboju, rozbiórce tusz oraz przetwórstwie mięsa wartości 22,3 mln. zł.

W Zakładach Rowerowych „Romet” gruntowna analiza gospodarki przedsiębiorstwa ujawniła możliwość zmniejszenia strat z tytułu braków o prawie 6 mln. zł, oszczędności materiałów na ponad 6 mln. zł, obniżenia kosztów pośrednich produkcji o ponad 18 mln. zł, lepszego wykorzystania czasu pracy ludzi i maszyn, zmniejszenia reklamacji itd. W sumie program zagospodarowania rezerw przedsięwzięcia przewidywało uzyskanie efektów o wartości 56 mln. zł oraz 69 etatów.

Wyliczone wstępnie przez komisje możliwości wzrostu zarobków w omawianych tu wieloletnich zakładach dzielnic Stare Miasto wskazują, iż w poszczególnych latach przyszłej 5-latk, w miarę zagospodarowania rezerw i poprawiania rentowności przedsiębiorstw, ich załogi powinny uzyskać stopniowo podwyżkę płac. (pch)

LITERATURA PIĘKNA

Jerzy Krasiński — „Po prostu miodzi”. Powieść. Iskry, str. 285, 18.— zł.
Adam Augustyn — „Wdzięczność, Miłosierdzie”. Powieść. WL, str. 203, 12.— zł.
Edward Konczyński — „Egzamin łowiecki”. WL, str. 244, 27.— zł.
Gabriel Garcia Marquez — „Zła godzina”. Powieść. PIW, str. 167, 17.— zł.
Jose Revueltas — „Zasnąć w ziemi”. PIW, str. 170, 10.— zł.

NAUKA

Marek Fritzsche — „Główne zagadnienia i kierunki matematyki”. KIW, str. 428, 60.— zł.
Roman Gałda — „Wybór idiomów angielskich”. WP, str. 272, 25.— zł.

INNE

Zenon Ważny — „Sprawność specjalna w lekkiej atletyce”. SIT, str. 193, 20.— zł.
„Katalogabytów sztuki w Polsce. Powiat świecki”. PAN, str. 65 i 202 ilustr., 32.— zł.

Paragraf i życie

Czego pilnuje strażnik?

nie poprosił nikogo o zastąpienie go.

W rewizji wniesionej do Sądu Najwyższego Pogotowie twierdziło jednak, że do obowiązków strażnika należało tylko pilnowanie mienia państwowego. Jeżeli więc podjął się pilnowania cudzego roweru, to było to jego sprawa prywatna, wobec czego Pogotowie nie można obciążać odpowiedzialnością za powstałą szkodę.

Jednakże Sąd Najwyższy nie zgodził się z tym stanowiskiem. Dyrekcja Pogotowia rzeczywiście nie wydała strażnikom żadnych dyspozycji w sprawie przyjmowania na plac rowerów i wózków, choć wypadki takie już się zdarzały, ale od Stanisława C. trudno przecież wymagać, by prosił

redaktorzy prasy partyjnej, przedstawiciele organizacji młodzieżowych oraz delegaci reprezentujący organizacje okręgowe. M. in. aresztowano działaczy komunistycznych — Kazimierza Cichowskiego i Czesławę z Jachimowiczów Grosserową, lekarzkę warszawską. Nieco później aresztowano jeszcze 13 osób pod zarzutem współdziałania z delegatami. Poza oskarżeniem znalazło się tylko dwóch prowokatorów: ów uczestnik zebrania, delegat jednego z okręgów i jak się później okazało funkcjonariusz policji — Spiegel oraz człowiek stojący na czatach przed klasztorem, który miał ostrzec zebranych przed ewentualnym niebezpieczeństwem — Herzmanna. Zresztą ten ostatni był tym, który „zorganizował” dla konspiratorów lokal w św. Jurze. Stąd też wynikała bezbłędna akcja policji.

Części uwięzionych imputowano popełnienie „zdrady głównej”, a części przestępstwo „zaburzenia porządku publicznego”. Rok i trzy miesiące po aresztowaniu, 22 listopada 1922 r., rozpoczął się proces.

SĄD — TRYBUNA POLITYCZNA

Na ławie oskarżonych zasiadło 39 osób, w wieku od 19 do

Dokończenie na str. 4

JANUSZ MARCISZEWSKI

Sprawa świętojurska

Dokończenie ze str. 3

52 lat. Również ich pozycja społeczna była różnorodna: 15 robotników, 6 chłopów i 18 in teligentów. Wśród oskarżonych było 5 kobiet. Oskarżonych broniło 9 adwokatów, ze słynnym obrońcą spraw robotniczych — Teodorem Duraczem na czele.

W pewnym sensie paradoksem było sądzenie ich na pod stawie przepisów austriackiego prawa karnego. Ten fakt stał się okazją dla ławy obrońców, by przypuścić walny atak na sła wetny § 58 byłego kodeksu austriackiego, z którym proku rator w żaden sposób nie chciał się rozstać. Nie można się temu dziwić. Zarówno bo wiem przewodniczący kompletu sędziowskiego — K. Laidler jak i prokurator A. Guertler byli za panowania kajzera pra cownikami austriackiego wy miaru sprawiedliwości. Podkreślił to nawet wyjątkowo do bitnie jeden z obrońców, przy pominając, że jeszcze w 1918 ro ku prokurator Guertler, „któ ry dziś zamyka do więzienia komunistów na podstawie pa ragrafu 58, oskarżał wówczas na podstawie tego samego pa ragrafu za śpiewanie »Roty« Konopnickiej».

Pierwszych 11 dni procesu wypełniły zeznania oskarżo nych, którzy zamienili salę są dową w trybunę polityczną. Szczególnie główni oskarżeni — S. Królikowski, K. Cichowski i C. Grosserowa, a także F. Łęczycki i O. Dłuski, wygło siłi błyskotliwe przemówienia w obronie partii komunistycz nej, jej programu działania.

FIASKO OSKARŻENIA

Oskarżeni i obrońcy punkt po punkcie odpierali zarzuty, jakie im stawiano. M. in. chcąc zohydzić ich działalność posta

wiono zarzut, jakoby za dzia łalność w partii pobierali bar dzo wysokie wynagrodzenia i żyli dostatnio. Oczywiście, fak ty z ich życia przeczyły temu oskarżeniu, co potwierdził liczn i, przewijający się przed są dem, świadkowie. Wykpiłono także konstrukcje zarzutów o rzekomym współdziałaniu os karżonych z nacjonalistami u krańskimi, o zamachu na ca łość państwa, o spiskach w in teresie państw ościennych.

Znamiennym wydarzeniem, rzucającym światło na tenden cję procesu, był wybór S. Kró likowskiego na posła do Sej mu, dokonany jeszcze w czasie przeprowadzania śledztwa. Mi mo to nie został on, na podsta wie immunitetu poselskiego, zwolniony z aresztu. Dopiero po zakończeniu procesu komisja prawnicza Sejmu wystąpiła z wnioskiem o zawieszenie jego wyroku (3 lata więzienia), co też niebawem nastąpiło.

11 stycznia 1923 r. w sprawie świętojurskiej zapadł wyrok. Sąd przysięgłych, mimo że nie było w jego składzie żadnego robotnika ani chłopca, ani jed nego człowieka narodowości ukraińskiej, nie poszedł w pel ni po linii sugestii, żądań pro kuratora. Wyroki jednak za padły — od 3 do 2 lat więzie nia (10 osób). Z pozostałych oskarżonych większość uwol niono, ale część z nich trybu nał postanowił nadal zatrzy mać w więzieniu (m. in. Gros serowa). Jednak po przeszło 2-miesięcznym dodatkowym a reszcie, więźniowie odzyskali wolność. Przypieczetowało to ostatecznie porażkę prokuratora. A pełna godności i odwagi postawa oskarżonych sprawi ła, że proces świętojurski sta nowi jedną z ważkich kart ru chu robotniczego w Polsce.

JANUSZ MARCISZEWSKI

Komfort i temperament

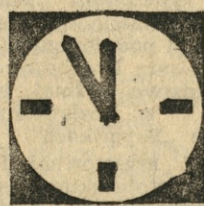
Tydzień temu w tej rubryce prezentowaliśmy osiągnięcie angielskich konstruktorów samochodowych „Range-Rover”. Dziś przedstawiamy kolejne „dziecko” British Leyland — „Triumph Stag GT” (na zdjęciu).

Anglicy wykorzystując dobrą ko niunkturę na ich wozy sportowe a zwłaszcza na model Triumph 2,5 PI, który odniósł wiele sukcesów w rajdach samochodowych m. in. World Cup Rallye 70, wypuścili na rynek nowego przedstawiciela kla sy Wielkiej Turystyki — Triumph Stag (Jeleni), który ma szansę za jąć wysoką pozycję wśród wo zów tego typu.

Triumph Stag GT będący konty nuacją Triumph 2,5 PI jest w za sadzie dwuosobowym pojazdem na pedzany 3-litrowym 8-cylindro wym silnikiem. Właśnie silnik jest największą zaletą nowego Staga. Dysponując dwoma wałkami roz rzędu w głowicy i krótkim sko kiem tłoka ma moc 145 KM przy 5500 obr./min. Jego prędkość ma ksymalna wynosi 130 km/godz. z tym, że posiada fantastyczne wprost przyspieszenia. Ze startu stojącego Triumph Staga osiąga szybkość 100 km/godz. zaledwie w 10 sekundach.

Twórcą karoserii tego wozu jest włoski stylista Giovanni Miche lotti, który już od wielu lat współpracuje z angielskim Trium phem. Stag jest produkowany w dwóch wersjach jako kabriolet lub coupe. W obu przypadkach posiada wbudowany pałak ochron ny (podobny jak w samochodach wysłgownych dla ochrony w przy padku przewrócenia się, jak rów

niez miękka obudowę deski roz dzielczej, (s)

WITOLD POPRĘCKI PIĘĆ PRZED DWUNASTĄ

— Rozumiem. W takim razie legitymacje też dwie i znacz ki dwa: srebrny i złoty?
— Tak jest. Widzę, że rozumiesz. Masz jeszcze jakieś py tania?
— Nie, panie generale.
— No, to zabieraj go do siebie i załatwaj wszystko, jak należy. Serwus, Heinz!
Gdy w pół godziny później opuszczał gmach „Magi” — w kieszeni brzęczały mu dwa znaczki Abwehry: srebrny nu mer 2370 i złoty numer 126. W drugiej kieszeni legitymacje: porucznika i pułkownika Abwehry. A więc idealny spokój, żadnych obaw przed mundurami, bez względu na to, gdzie, kiedy i jakie spotkanie z tymi mundurami się wydarzy. I to wszystko w takim zwariowanym tempie!

Spojrzałem na zegarek: czternasta trzydzieści: do Komen dy Polity Porządkowej za późno, ale na Philipsstrasse jeszcze zdążyć, ale dobrze pójdzie, złapię to mieszkanie. Nie było to daleko, ale wzięłem taksówkę, żeby być szybciej na wykła dach.

Wreszcie stanąłem przed drzwiami, na których widniał szyl dzik: „Reinhold Schenkl — gospodarz domu”. Zadzwo niłem, odpowiedział najpierw odgłos psiego szczekania, który do biegł aż do samych drzwi, ktoś wyjrzał przez wizjer i zosta łem dopuszczony przed oblicze bardzo dostojne i bardzo obrońnięte.

— Pan z ogłoszenia? — gospodarz obejrzał mnie krytycz

SPORT-SPORT-SPORT

Czwarte miejsce lekkoatletów

Pasjonujący finał

Polscy lekkoatleci obronili czwartą pozycję w Europie. W finale Pucharu Europy, który odbył się w Sztokholmie zwyciężyła repre zentacja NRD — 102 pkt. zdobywając tradycyjną nagrodę Puchar im. Brunozauligo, Na drugim miejscu uplasowali się reprezentanci ZSRR — 92,5 pkt, na trzecim NRD — 91 pkt, na czwartym Polska — 82 pkt., Piąta była Francja — 77,5 pkt, szósta Szwecja 68 pkt i Włochy — 47 pkt.

W obu dniach zawodów cztero krotnie nasi reprezentanci zajmo wali pierwsze miejsca: Nowosz na 100 m, Werner — 400 m, Nikiciuk — rzut oszczepem i sztafeta 4x400 m.

Przed wyjazdem do Sztokholmu mało kto z fachowców i kibiców przypuszczał, że Polska obroni czwartą pozycję. Wyniki lekkoatle tów francuskich w półfinałach wskazywały, że oni obok NRD, ZSRR i NRF będą jednym z kandydatów nawet do pierwszego miejsca. Jednak ambicja i doskona ła postawa naszych reprezen tantów sprawiły, że zdecydowanie uplasowaliśmy się na czwartej po zycji przed Francuzami, co jest niewątpliwie sukcesem.

Na duże słowa uznania zasłuży li dwaj zawodnicy, którzy nie za jeli co prawda pierwszych miejsc, ale swoją postawą zaimponowali nawet największym koneserom lek koatletyki, Józef Szmidi, który 12 lat temu zdobył na sztokholmskim stadionie złoty medal mistrza Europy, tym razem zajął co prawda czwarte miejsce, ale z naj lepszym swoim tegorocznym rezul tatem 16,65 m. Młodzieńcy Woj ciech Buciarowski w skoku o tyczce poprawił swój rekord życiowy na

5,10 m i wyprzedził dwóch zawo dników Zieglera (NRF) i Bliznię wa (ZSRR) znacznie wyżej notowa nych od niego na listach świato wych.

Sukces sztokholmski jest dobrym prognostykiem na przyszłość. Oka zuje się, że mamy między innymi, która w przyszłości może nawiązać do pełnych chwały lat Wunderte mu. Naturalnie w niektórych kon kurencjach skład naszej reprezen tacji wymaga daleko idących ko rekt, ale szkielet naszego zespołu zaczyna się kształtować.

Naszą czołówkę czeka jeszcze w tym roku międzynarodowy mityng na stadionie Skry w War szawie, mecz z Wielką Brytanią oraz najciekawsza, po Pucharze Europy impreza, trójmecz ZSRR-NRD-Polska w Erfurcie.

A oto wyniki 2 dnia: 400 m ppł. — 1. Nallet (Fr.) 50,1, 2. Reiberg (NRF) 51,0, 3. Stukalov (ZSRR) 51,2, 7. Serafin 57,5 (upadek); 800 m — 1. Arżanow (ZSRR) 1,47,8, 2. Kemper (NRF) 1,48,6, 3. Kupeczyk 1,48,7; 3000 m z przeszk. — 1. Dudin (ZSRR) 8,31,6, 2. Hobeck (NRD) 8,36,0, 3. Maranda 8,38,0; 200 m — 1. Schen kel (NRD) 20,7, 2. Eigenherr (NRF) 20,9, 3. Nowosz 21,0; oszczep — 1. Nikiciuk 82,46, 2. Lusiś (ZSRR) 81,74, 3. Wolfermann (NRF) 80,90;

5000 m — 1. Norpeth (NRF) 14,25,4, 2. Eisenberg (NRD) 14,23,6, 3. Szarafutdinow (ZSRR) 14,25,8, 6. Podolak 14,29,0; trójskok — 1. Dren mel (NRD) 17,13 rek (NRD) 2. Sa niewicz (ZSRR) 17,01, 3. Sauer (NRF) 16,70, 4. Schmidt 16,65; dysk — 1. Bruch (Szwecja) 64,88, 2. Neu (NRF) 61,40, 3. Liachow (ZSRR) 59,26, 4. Gajdziński 59,22; 4x400 — 1. Polska 3,05,1 (najlepszy tegoroczny wynik w Polsce), 2. ZSRR 3,06,3, 3. NRD 3,07,1; tyczka — 1. Nor dwig (NRD) 5,35, 2. Dionisi (Wł.) 5,20, 3. Tracaneli (Fr.) 5,15, 5. Bu ciarski 5,10.

Orzeł czy reszka. Sędzia Brzeziński z Warszawy, który bar dzo uważnie prowa dził mecz Warty z Piastem losuje boiska.

Piłka nożna

Tylko jeden punkt

Niezbyt pomyślna była ostatnia kolejka spotkań dla poznańskich zespołów grających w II lidze. W sumie zdobyły one tylko 1 punkt i spadły o kilka miejsc w dół tabeli.

Z uczuciem zawodu opuszczali kibice Stadion 22 Lipca gdzie War ta zremisowała z Piastem Gliwi ce 1:1. Przeciwnicy poznańskich do średnia klasa II ligi i pokona nie ich na pewno leżało w grani cach możliwości „zielonych”. Nie stety, z zupełnie niezrozumiałych przyczyn warciarze po zdobyciu w 45. minucie prowadzenia, oddali inicjatywę w ręce przeciwników. Trzeba stwierdzić, że gdyby nie doskonała wprost postawa bram karza Warty — Kasprowicza, któ ry w drugiej połowie ryzykowny mi interwencjami kilkakrotnie ura tował swój zespół od straty bramki, wynik byłby niekorzystny dla poznańskich Strata jednego punktu to naturalnie jeszcze nie klęska, ale wolelibyśmy aby na swoim boisku poznańskie zespoły zdobywały dwa punkty. Przy wy równanym poziomie większości zespołów II ligi każdy punkt liczy się na wagę złota.

Nie powiodło się Olimpii w me czu wyjazdowym z MKKS Gdańsk gdzie przegrali 0:2. Kompletnie zawiódł atak zespołu poznańskie go, który ani razu w ciągu 90 mi nut nie zagroził bramkarzowi go spodarzy.

Obydwa wyniki naszych II-li gowców powinny być sygnałem alarmowym tak dla trenerów jak i piłkarzy. Bardzo się cieszymy, że Wielkopolska ma dwóch repre zentantów w II lidze i chcieli byśmy aby ten stan posiadania był co najmniej utrzymamy rów nież w przyszłym sezonie.

Znacznie lepsza sytuacja panu je w lidze międzywojewódzkiej, gdzie rozważnie grająca Calisia zdobyła w czterech meczach 7 punktów nie tracąc przy tym ani jednej bramki i znalazła się na czele tabeli. Wydaje się, że miod dy zespół z Kalisza ma przed sobą dużą przyszłość i stać go na zaję cie czołowej pozycji w swojej kla sie, (s)

W naszym obiektywie

Niedzielne spotkanie Warty z Piastem Gliwice cieszyło się du żym zainteresowaniem kibiców. Na zdjęcie bramkarz gości Ci choń w efektownej paradzie.

Fot. (2) — K. Przychodzki

II LIGA		
Garbarnia — Motor	3:0	
MZKS — Olimpia	2:0	
Odra — Hutnik	0:0	
Star — Cracovia	3:2	
Start — Unia Racibórz	2:0	
Urania — Śląsk	0:1	
Warta — Piast	1:1	
Zawisza — ŁKS	0:1	

1. Odra	6	8	10-4
2. Urania	6	8	8-4
3. MKS	6	8	8-4
4. Hutnik	6	7	12-4
5. Unia Racib.	6	7	9-6
6. Star	6	7	8-6
7. Garbarnia	6	7	10-10
8. Piast	6	7	8-10
9. Śląsk	5	6	6-4
10. ŁKS	5	6	4-3
11. Olimpia	5	5	4-3
12. Warta	6	5	7-5
13. Start	5	5	4-4
14. Motor	6	3	1-7
15. Zawisza	6	3	1-7
16. Cracovia	5	0	4-21

LIGA MIĘDZYWOJEWÓDZKA		
Przemysław — Dab	0:1	
Calisia — Darzob	1:0	
Gwardia — Lech	0:0	
Arkonia — Polonia Bydg.	1:0	
Olimpia Elbl. — Flota (przełoż.)	1:1	
Kujawiak — Budowlani	1:1	
Stoczniowiec — Lech	0:0	
Bałtyk — MRKS	1:0	

1. Stoczniowiec	4	7	8-3
2. Calisia	4	7	5-0
3. Lech	4	6	4-0
4. Lechia	4	6	2-0
5. Kujawiak	4	5	11-4
6. Gwardia	4	5	6-2
7. Arkonia	4	4	1-1
8. Bałtyk	4	4	2-3
9. Dab	4	4	5-8
10. Polonia Bydg.	4	3	1-3
11. Przemysław	4	3	3-5
12. Olimpia	3	2	4-0
13. MRKS	4	2	5-9
14. Budowlani	4	2	2-8
15. Flota	3	1	1-4
16. Darzob	4	1	2-6

LIGA OKRĘGOWA		
Dyskobolia — Tur Turek	4:1	
Ostrowia — Olimpia	4:1	
Grunwald — Włókniarz	1:2	
KKS Kepno — Polonia Piła	3:0	
Polonia Pn. — Lech II	1:0	
Zagłębie — Warta II	1:0	
Sparta Szam. — MZKS Rawicz	1:1	
W tabeli prowadzi Zagłębie — 11 pkt. przed Polonią Poznań — 9 pkt.		

Hokej na trawie

Warta i Grunwald na czele tabeli

W 5 i 6 kolejce rozgrywek o mistrzostwo I ligi w hokeju na tra wie, drużyna Warty straciła na Śląsk jeden punkt w meczu z Siemianowiczaną, remisując 2:2. Lepiej powiodło się zespołowi Grunwaldu, który wygrał oba spotkania z Siemianowiczaną 4:2 i Górnikiem 3:1, dzięki czemu zrównał się z punktami, w tabeli rozgrywek, z Wartą. Oba zespoły mają po 9 pkt. i wyprzedzają sie mianowiczanke, Lecha i Stelę Gniezno, które mają po 7 punktów.

Oto pozostałe wyniki spotkań: Piast — AZS 1:2, Piast — Zagłę bie 3:0, Lech — Zagłębie Sosn. 2:0, Górnik Siem. — Warta 0:2, Stella — Sparta 2:1, Polonia Sroda — Start Gn. 3:2, Lech — AZS Katow. 0:0, Stella — Start 2:2, Polonia Sroda — Sparta 1:0.

*

Przebywająca w ZSRR hokejo wa reprezentacja NRD pokonała pierwszą drużynę Kraju Rad w Moskwie 2:1, oraz reprezentację młodzieżową ZSRR 3:1.

LINGWISTA STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

- ♦ Rutkowskiego 38 — Szkoła 97 (między ul. Hibnera i Al. Hetmańska) dojazd tramw. 4, 5, 10, 12, 14;
- ♦ Stalingradzka 32/40 — Szkoła 65 (śródmieście) — dojazd tramw. 9, 11, 15, 16, autob. 51, 60, 60 bis, 63;
- ♦ Kościuszki 10 (róg Strzeleckiej) — Szkoła 82 (dojazd tramw. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 13, 14, 18).

NIEDZIELNE STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH
♦ Łukaszewicza 9 — Szkoła 9 (przy Rynku Łazarskim) oraz **OŚRODEK ORGANIZACJI KURSÓW JĘZYKÓW OBCYCH przy Zakładach Pracy** (zgłoszenia zbiorowe) — Szkoła 65 — Stalingradzka 32/40, tel. 532-55

PRZYJMUJĄ ZAPISY NA NAUKĘ JĘZYKÓW OBCYCH
angielskiego, duńskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, norweskiego, rosyjskiego, szwedzkiego, węgierskiego, włoskiego i innych

DLA POZNAJĄCYCH I ZAOWANOWANYCH
Nowoczesne, skuteczne metody nauczania intensywnego, szybkościowego, konwersacja praktyczna, bezpośrednio, czynne opanowanie języka.
Wyspecjalizowani wykładowcy, nowoczesne pomoce naukowe.

ORGANIZUJEMY WZASY JĘZYKOWE dla młodzieży i dorosłych
Sekretariaty przyjmują zapisy w godzinach od 17—20 w dni powszednie prócz soboty.

Na **STUDIUM NIEDZIELNYM** zapisy na naukę z wydzieleniem specjalnych grup językowych dla maturzystów — przyjmuje się wyłącznie w niedzielę w godzinach od 9—12.

Uwaga: Z powodu remontu Szkoły przy ul. Berwińskiego 2/3/4 studium zostanie przeniesione tymczasowo do Szkoły 97 przy ul. Rutkowskiego 38, niedzielne do Szkoły 9 przy ul. Łukaszewicza 9.

K6045

SREBRO — ZŁO

KUPUJĄ SKLEPY „Ars Christiana”
♦ Poznań, ul. Wrocławska nr 10
♦ Gniezno, ul. M. Gwardii nr 1
♦ Kalisz, ul. Kanoniczna nr 1
♦ Kościan, Rynek nr 19
♦ Piła, ul. 1 Maja nr 1

Sypialnię jasną, tanio sprzedam. Alter, Michała 39/41 a m. 13. 34888g

Sprzedam domek campingowy w Kiekrzu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34887g.

Sprzedam sypialnię w dobrym stanie bez stołu, 4 krzesła, stolik pod telewizor, jedną pierzynę, 2 obrazy 70x140, lampę stojącą wiszącą. Osiedle Jagiellońskie 97 m. 21. 34896g

Sprzedam pianino, płytę metalową. Czerwonej Armii 39 m. 29, godz. 15—16. 34895g

Sprzedam duży fikus. Rol na 19 m. 1, od godz. 17. 34903g

Sypialnię jasną sprzedam. Poznań, Słusarska 16 B m. 4, godz. 15—17. 34918g

Sprzedam Jawę 350 (ogar) Wszystkie Sw. 4 a (warstaby). 34922g

Sprzedam zgrzewarkę wieloczynnościową do folii. Leszno, ul. Róży Łuksemburg 3, tel. 810. 34930g

Sprzedam konstrukcję żelazną ciepłarni 8 m szerokości i 5 m wysokości — 22 sztuk. Szkło o wymiarach 50x30 cm, grubości 3 mm oraz żebra do pieca c. o. Haensch'a. Seweryn Nowak, Łwówek Wlkp., ul. 3 Stycznia 1, pow. Nowy Tomysł. 34942g

Sprzedam maszynę dziewiarską 1-płytkową, marki „Knitax” — 3.200, — Nyczak, Puszczykowo 3, ul. Powstańców Wielkopolskich 8. 34944g

Samochody
Sprzedam Jawę 350, lub zamienię na Mikrusa, albo kupię Mikrusa. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34957g

Sprzedam pilnie samochód Moskwicz 402, stan dobry. Sobalnikow 58, pow. Rawicz. 1551p

Sprzedam tanio dwa „Zetory K”. Bolemin 15, powiat Gorzów, Czesław Kisiel. 1537p

Tanio sprzedam samochód osobowy starszego typu, na chodzie. Tel. 533-81, po godz. 17. 34957g

Samochód Warszawa w bardzo dobrym stanie — sprzedam. Września, ul. Pow. Wlkp. 39. 1540p

Sprzedam Wartburga de Lux 1963, stan idealny, po godz. 16. Cześnikowska 17 m. 2. 34963g

Pracownicy poszukiwani

Fabryka Aparatury i Urządzeń Komunalnych — „Pomogaz” Poznań, ul. Janickiego 22/25 — zatrudni zaraz

MGR. EKONOMI lub INŻ. MECHANIKA na stanowisko kierownika Zakładu w Pniewach. Kandydat powinien posiadać co najmniej pięcioletnią praktykę na stanowiskach kierowniczych. Fabryka zapewni przydział mieszkania. Warunki płac do uzgodnienia w Dyrekcji. Oferty należy składać w sekretariacie Dyrekcji. K5716

Przedsiębiorstwo Spedycji Krajowej Ekspedycja Rejonowa w Poznaniu, ul. Składowa nr 10 zatrudni — **KIEROWNIK Działu Dyspozytora**, wykształcenie wyższe lub średnie techniczne z zakresu transportu, oraz praktyka w transporcie. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Samodzielna Sekcja Spraw Osobowych i Szkolenia Poznań, ul. Składowa 10. K5810

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Poznaniu, przyjmie zaraz następujących pracowników:

— **TOKARZY**
— **SZLIFIERZY**
— **SLUSARZY**
Wynagrodzenie zgodnie z Układem Zbiorowym w przemyśle metalowym.

Zgłoszenia pisemne, telefoniczne i osobiste przyjmuje Dział Szkolenia i Spraw Osobowych W.S.K. — Poznań, ul. Rokietnicka 5, tel. 670-061 wew. 19. K5953

Karosierię Wartburga 1000 po wypadku, sprzedam. Tel. 594-55, wieczorem. 34847g

Sprzedam Skodę Spartak. Poznań, Gwardii Ludowej 36 m. 7. 36223p

Moskwicz 407 sprzedam, stan dobry. Piła, ul. Stan czyka 34. 1530p

Lokale

Pokój, kuchnia, łazienka, Kraków — zamienię na podobne w Poznaniu. Właściciel: Poznań, telefon 427-51, wieczorem. 34852g

Emerytka pracująca, poszukuje pokoju, ewentualnie wspólnego. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34858g

Panią poszukuje pokój 2-osobowy w Poznaniu. Gostyn Wlkp., ul. Rzeźna 12 m. 1. 34857g

Wynajmę 2 pokoje bezdzietnemu małżeństwu na rok. Płatne z góry. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 34907g

M-4, 3 pokoje, komfort, Dębica — zamienię na M-4 względnie M-3, inna dzielnicę. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 34921g

Kupię pokój z kuchnią, kawalerkę — wyłącznie. Adres wskaże „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 34933g

Kupię mieszkanie spółdzielcze M-3. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 32885g.

Uczniom, uczniom lub pracującym wynajmę pokój — śródmieście. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35276g.

Studiuje bezdzietne małżeństwo (członkowie spółdzielni) zapłaci za pokój rok z góry. Tel. grzechnościowy 453-47. 36053g

Pokój duży niekremujący na Łazarz wynajmę. Płatne rok z góry. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35592g.

KOMUNIKAT

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
uprzejmie zawiadamia, że odbędzie się **DODATKOWA REKRUTACJA na I rok studiów dziennych CHEMII** na rok akademicki 1970—71

O przyjęciu na w/w kierunek studiów mogą się ubiegać:

1. osoby, które w br. nie uległy się o przyjęcie na studia wyższe;
2. osoby, które zdały egzamin wstępny w mieście lipcu br. z tych samych przedmiotów, które obowiązują na kierunku studiów chemii (matematyka, fizyka, chemia i język obcy).

Podania o przyjęciu na I rok studiów przyjmuje Dział Nauczania UAM Poznań, Al. Stalingradzka 1, pokój 29, do dnia 8 września 1970 r. Egzamin odbędzie się w dniu 10 września 1970 roku o godz. 9 w Auli Coll. Chemicum Poznań, ul. Grunwaldzka 6. K6052

Sprzedam 2 parcele po 2,350 m². Plewiska, telefon 673-634. 34885g

Gniezno przedmieście Ogród 43 ary, nowe budynki, 250 m², mieszkanie c. o., światło, siła, woda — sprzedam. Kwiatkowski Gniezno, Roosevelta 70 a. 1545p

Kupię domek gospodarczy o 2 pokojach, na przedmieściu Poznania, lub zamienię dom 5-pokojowy w Szczecinie. Maria Szypła, Szczecin Zdroje, ul. Czeremchowa 2. 1543p

Nieruchomości wszelkiego rodzaju wielkim wyborze różnej cenie kupna, dogodnych warunkach, poleca do kupna i przyjmuję nowe zlecenia do sprzedaży. Obiekty osobiste zbadane. Przygotowanie dokumentacji i informację bezpłatnie. Zgłoszenia: Pośrednictwo Nieruchomości, Władysław Adamski, Poznań, Matejki 33 a, tel. 633-93. 36010g

Sprzedam dom piętrowy, niefachowca, 2 lokale sklepowe. Wiadomość oraz oglądanie: Stanisław Wiercok Jutrosin, ul. Wrocławska 3, pow. Rawicz, woj. poznański. K6036

Malżeństwo, dwoje dzieci, członkowie spółdzielni — poszukuje pokoju na 2 lata. Dorozrostu niewykluczone. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 34953g.

Nieruchomości

W dniu 29 sierpnia 1970 r. zmarł

Tow. MARIAN SILSKI

dlugoletni i ceniony pracownik Poznańskiego Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjnych, odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi, Medalem 10-lecia PRL, Złotą Odznaką m. Poznania, Honorową Odznaką m. Poznania, Odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie Zmarłego składają:

Podstawowa Organizacja Partyjna, Rada Robotnicza, Rada Zakładowa, Dyrekcja i współpracownicy

Pogrzeb odbędzie się w dniu 2 września 1970 r. o godz. 12.30 na cmentarzu na Junikowie. 36309g

† Dnia 29 sierpnia 1970 r. zmarła po ciężkiej chorobie, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa siostra, nasza ciocia i kuzynka, śp.

ZOFIA TABORSKA

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 września o godz. 11 na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pograżone **siostra i rodzina** Poznań, Chudoby 5 m. 9. 36336g

† W dniu 29 sierpnia 1970 r. po długotrwałej chorobie zmarł, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 79, śp.

EDWARD KOWALSKI

emeryt PKP
Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 września o godz. 13.05 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W ciężkim smutku pograżona **żona z rodziną** Poznań, Gwardii Ludowej 21 m. 3. 36308g

† Dnia 28 sierpnia 1970 r. zmarła nagle, nasmaczona Olejami św., nasza droga matka, teściowa, babcia, bratowa i szwagierka, przeżywszy lat 66, śp.

MARIANNA FABIAN

z domu MYTKO
Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września br. o godzinie 11.10 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pograżeni **syn, synowa, wnuki i rodzina** Grobla 18 m. 15. 36302g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 30 sierpnia 1970 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, brat, teść, dziadek i wujek, śp.

WŁADYSŁAW PRUSINOWSKI

kupiec
Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 września o godz. 13.40 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona **RODZINA** Poznań, Naramowicka 34. 36303g

† Z sercem pełnym żalu zawiadamiamy, że w dniu 28 sierpnia 1970 r. zakończył swój pracowity żywot mój kochany i najukochańszy mąż, nasz tatus, teść i dziadek, przeżywszy lat 63, śp.

LUDWIK GOLAK

Pogrzeb odbędzie się w wtorek, dnia 1 bm. o godz. 11.45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W ciężkim smutku pograżona **RODZINA** Poznań, ul. Świt 4 m. 13. 36290g

Praca Nauka

Pomoc domowa z gotowaniem potrzebna. Dobre warunki, dom lekarza. Promienista 38, po godz. 16. 36145g

Starsza opiekunka do półrocznej córki, przyjmie zaraz. Warunki bardzo dobre. Borys, Sztylowska 53 m. 28. 36410g

Opiekunka do 2,5-letniego dziecka — potrzebna. Świerczewskiego 11 m. 26, po godz. 16. 34900g

Młode pracownice fizyczne, przyjmie. Adres wskaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 33705g.

Młoda samotna z 2 dziećmi, przyjmie dozorstwo z mieszkaniem lub pomoże prowadzącej dozorstwo. Możliwość zamiany mieszkania. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34407g.

Opiekunkę do dziecka — przyjmie. Lodowa 19 b m. 1. 35950g

Przyjmę dozorstwo. Warunek mieszkanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34931g.

Pracujący przyjmie dodatkowo jakakolwiek pracę. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34859g.

Dnia 31 sierpnia 1970 r. zmarł opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz kochany ojciec i dziadek, śp.

LEON PTSCHYODY

odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Wielkopolskim Krzyżem Powstania i Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 września 1970 r. o godz. 13 na cmentarzu św. Piotra w Gnieźnie.

W głębokim smutku pograżona **RODZINA**

Dnia 29 sierpnia 1970 roku zmarła nasza niezapomniana koleżanka

BARBARA STACHOWIAK

W Zmarłej tracimy cenioną pielęgniarkę, człowieka o niezwykłym dobrym sercu, oddaną swemu zawodowi. Była przykładem poświęcenia w codziennej, trudnej pracy dla dobra chorego.

Rodzinie Zmarłej składamy wyrazy szczerzego współczucia

Ordynator — Lekarze — Pielęgniarki — Salowe Pracownicy
Oddziału Chorób Zakaźnych
Szpitala Miejskiego im. J. Strusia. 36307g

† Dnia 30 sierpnia 1970 r. zasnęła nam w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 83, nasza ukochana babcia, teściowa i prababcia, śp.

WIKTORIA SROKA

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 września br. o godz. 11.55 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim smutku pograżona **RODZINA** Poznań, Osiedle Wielkiego Października 7 m. 144. 36363g

† Dnia 28 sierpnia 1970 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa żona, najukochańsza mamusia, teściowa i babunia

JADWIGA PRACEL

z domu KUJAWA
W głębokim smutku pograżeni **mąż, córki, zięciowie i wnuki**

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 września o godz. 14.15 na cmentarzu na Junikowie. Poznań, ul. Orzeszkowej 18 a. 36358g

GŁOS WIELKOPOLSKI
Poznań, Grunwaldzka 19

Za treść i terminowy druk ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Prenumerata wpłaty na kwartał, pół roku i rok przyjmuje placówka Poczty i „Ruch”
• Druk: Poznańskie Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka, Poznań, Zwierzyniecka 3. • Redakcja nie zwraca nie zamówionych rękopisów. B-8

REDAGUJE KOLEGIUM

Marian Flejsierowicz (sekretarz redakcji), Tadeusz Kaczmarek, Zbigniew Mika, Wiesław Porzycki (zastępca redaktora naczelnego), Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Lesław Tokarski (redaktor naczelnego)

• Telefon: 611-21 łączy wszystkie działy Redakcji naczelnego: 657-76. Zastępca red. naczelnego: 657-18. Redaktor działy: 658-39. Redakcja nocna: 430-73 i 453-31
• Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa”
• Biuro Ogłoszeń: Poznań, Grunwaldzka 19 tel. 452-89 i 611-21
• Redakcja nie zwraca nie zamówionych rękopisów. B-8

TEATR

OPERA g. 19 „Madame Butterfly”, pozostałe teatry nieczynne.

KINA

KINO DOBRYCH FILMÓW MUZA — g. 10, 12.30, 15 „Na tropie sokoła” (NRD 14.1.), g. 17.30, 20.15 „Romeo i Julia” (ang. 16.1.), g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Jesteś już mężczyzną” (USA 18.1.), g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „CZERNASTKA — g. 10, 12, 14, 16, 18, 20 „Dziwczyną z pistoletem” (włoski 16.1.), GONG — g. 10, 12 „Świadectwo urodzenia” (pol. 12.1.), g. 16, 18, 20 „Księżniczka” (szwedz. 18.1.), GRUNWALD — g. 16 „Zakazane piosenki” (pol. 14.1.), g. 18 „Pan Wołodyjowski” (pol. 14.1.), GWIAZDA — g. 10.30, 13, 15.30 „Gdzie jest generał” (pol. 12.1.), g. 13, 20.15 „Potem nastąpi cisza” (pol. 14.1.), KOSMOS — g. 17 „Barwy walki” (pol. 14.1.), g. 19.30 „Sasie dzi” (pol. 16.1.), MALTA — g. 17, 19.30 „Buntownik bez powodu” (USA 16.1.), MINIATURA — g. 15.30, 17.30, 19.30 „Westerplatte” (pol. 14.1.), OLIMPIA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Teoria uwodzenia” (czeski 16.1.), OSIEDLE — g. 17, 19.30 „Śmierć w ampułce” (NRD 14.1.), PANCRNIK — g. 17.30, 20 „Dziwczyną z walizką” (włoski 16.1.), PALACOWE — g. 12.30, 15.30 „Wujaszek czarodziej” (weg. 9.1.), g. 17.30, 20 „Dziewczyna z rękawiczkami” (USA 16.1.), PRZYJAZN I RIALTO — nieczynne: RUSALKI (Swa redz) — g. 15, 17, 19.30 „Ogień na oceanie” (radz. 14.1.), SCALA — g. 16, 18, 20 „Powrót rewolwerowca” (USA 14.1.), TECEZA — g. 17, 19.30 „Ten nieznośny dziadek” (franc. 16.1.), WARTA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Człowiek z Hongkongu” (franc. 14.1.), WCZA SOWICZ (Puszczycowice) — nieczynne: WILDA — g. 10, 13, 16, 19 „Jesień Cheyennów” (USA 14.1.), WŁOKNIARZ (Steszew) — nieczynne: WRZOS (Lubon) — g. 13 „Lowe skalpów” (USA 16.1.), WRZOS (Mosina) — nieczynne: FOTOPLASTIKON — g. 12—20 „Bliski Wschód”.

DZUR

Interna. chirurgia ogólna, okulistyka — Szpital Kliniczny im. Pawłowa, ul. Garbary 17, telefon 510-21.

Laryngologia, neurologia — Szpital Kliniczny im. Świeckiego, ul. Przybyszewskiego 49, telefon 67-12-31.

Psychiatria — Klinika Psychiatryczna, ul. Szpitalna 29/33, tel. 444-51.

Pogotowie Ratunkowe (ul. Chelmońskiego 20). Wypadki uliczne, tel. 99; nagłe zachorowania w domu, tel. 666-66; dla Poznania poradnictwo lekarskie, tel. 637-35; podstacje: ul. Kórnicka 6, Bukowa 8 i Ugro 18 — całonocna; dla pow. poznańskiego (ul. Kościuski 103, tel. 586-66). Podstacja w Luboniu, tel. 69-69; w Swarzędzu, tel. 299 — czynne całą dobę.

Ambulatoria internistyczne (ul. Chelmońskiego 20) — czynne całą dobę; pediatryczne (ul. Chelmońskiego 20), g. 18—7, niedz. i święta — całonocna; stomatologiczne (ul. Chelmońskiego 20) — czynne od 18—7, w niedzielę i święta całonocna; chirurgiczne I — ul. Kórnicka 8, tel. 707-19 — całonocna; chirurgiczne II — ul. Kasprzaka 18, tel. 623-55 — całonocna.

Punkty pomocy wieczorowej w godz. 18—23, niedz. i święta, g. 12—23; Grunwald (Kasprzaka 16, tel. 664-26); Jeżyce (Mickiewicza 31, tel. 420-37); Stare Miasto (Garbary 61, tel. 543-95); Nowe Miasto (Kórnicka 8, tel. 710-82); Wilda (Dzierżńskiego 149, tel. 318-56). Zgłaszanie wizyt w stacji PR, tel. 666-66.

Telefon Zaufania nr 588-37 (dyżurny lekarz psychiatry lub psychologa) czynny całą dobę. Nr 522-51 poradę prawną w zakresie spraw rodzinnych, alkoholizmu oraz chorób wenerycznych.

Porady przeciwdrogielowe, tel. 539-18, dyżurny informacyjny w dni powszednie — g. 8—19.

Apteki: al. Marcinkowskiego 11, Główna 53, Ziebkowa 16, Staroleczka 70 (dyżurny nocny).

Miejska Lecznica dla Zwierząt: ul. Grunwaldzka 248, tel. 67-24-14; od 8—21, w nocy nagłe wypadki.

RADIO

WTOREK — PROGRAM I: Fala 1322 m i UKF 66.62 MHz (do g. 17); 8.05 Dla nauczycieli — Przed pierwszym dzwonkiem — przemówienie Ministra Oświaty H. Jabłońskiego; 8.30 Gra Polska Kapela pod dyr. F. Dzierżanowskiego; 8.44 W kilku taktach, w kilku słowach: 9 Koncert muzyki polskiej; 9.40 Dla przedszkolki: „O dziwnym wulku czarodziej” — słuch. 10.05 „Niedźwiedź” — słuch. 10.05; 10.25 Polska muzyka ludowa w oprac. artystycznych; 10.50 Gimnastyka serca; 11 Ułubione melodie — ulubieni piosenkarze; 12.25 Wieści i lepiej; 12.50 „13 Utworów kompozytorów polskich — gra altowiolonista R. Woyciecki; 13.20 Konc. Ork. Mandolinistów; 13.40 Rytm i mel. dla wszystkich; 14 Wesoły autobus; 15.05 Godzina dla dziewcząt i chłopców; 16.05 Ze świata opery; 17 Popołudnie z młodzieżą; 18.50 Muzyka i Aktualności; 19.15 Dla domu i dla ciebie; 19.30 Koncert zyczeń; 20.25 Koncert dla... warszawskiej Nike; 21 Reportaż /Redakcji Społecznej; 21. „Z gruzów narodowy”; 21.20 Teatr PR — Stud. Kłasyk; 21.30 Sztuka i kultura; 21.40 Sztuka i kultura; 21.50 Sztuka i kultura; 22.00 Sztuka i kultura; 22.10 Sztuka i kultura; 22.20 Sztuka i kultura; 22.30 Sztuka i kultura; 22.40 Sztuka i kultura; 22.50 Sztuka i kultura; 23.00 Sztuka i kultura; 23.10 Sztuka i kultura; 23.20 Sztuka i kultura; 23.30 Sztuka i kultura; 23.40 Sztuka i kultura; 23.50 Sztuka i kultura; 24.00 Sztuka i kultura; 24.10 Sztuka i kultura; 24.20 Sztuka i kultura; 24.30 Sztuka i kultura; 24.40 Sztuka i kultura; 24.50 Sztuka i kultura; 25.00 Sztuka i kultura; 25.10 Sztuka i kultura; 25.20 Sztuka i kultura; 25.30 Sztuka i kultura; 25.40 Sztuka i kultura; 25.50 Sztuka i kultura; 26.00 Sztuka i kultura; 26.10 Sztuka i kultura; 26.20 Sztuka i kultura; 26.30 Sztuka i kultura; 26.40 Sztuka i kultura; 26.50 Sztuka i kultura; 27.00 Sztuka i kultura; 27.10 Sztuka i kultura; 27.20 Sztuka i kultura; 27.30 Sztuka i kultura; 27.40 Sztuka i kultura; 27.50 Sztuka i kultura; 28.00 Sztuka i kultura; 28.10 Sztuka i kultura; 28.20 Sztuka i kultura; 28.30 Sztuka i kultura; 28.40 Sztuka i kultura; 28.50 Sztuka i kultura; 29.00 Sztuka i kultura; 29.10 Sztuka i kultura; 29.20 Sztuka i kultura; 29.30 Sztuka i kultura; 29.40 Sztuka i kultura; 29.50 Sztuka i kultura; 30.00 Sztuka i kultura; 30.10 Sztuka i kultura; 30.20 Sztuka i kultura; 30.30 Sztuka i kultura; 30.40 Sztuka i kultura; 30.50 Sztuka i kultura; 31.00 Sztuka i kultura; 31.10 Sztuka i kultura; 31.20 Sztuka i kultura; 31.30 Sztuka i kultura; 31.40 Sztuka i kultura; 31.50 Sztuka i kultura; 32.00 Sztuka i kultura; 32.10 Sztuka i kultura; 32.20 Sztuka i kultura; 32.30 Sztuka i kultura; 32.40 Sztuka i kultura; 32.50 Sztuka i kultura; 33.00 Sztuka i kultura; 33.10 Sztuka i kultura; 33.20 Sztuka i kultura; 33.30 Sztuka i kultura; 33.40 Sztuka i kultura; 33.50 Sztuka i kultura; 34.00 Sztuka i kultura; 34.10 Sztuka i kultura; 34.20 Sztuka i kultura; 34.30 Sztuka i kultura; 34.40 Sztuka i kultura; 34.50 Sztuka i kultura; 35.00 Sztuka i kultura; 35.10 Sztuka i kultura; 35.20 Sztuka i kultura; 35.30 Sztuka i kultura; 35.40 Sztuka i kultura; 35.50 Sztuka i kultura; 36.00 Sztuka i kultura; 36.10 Sztuka i kultura; 36.20 Sztuka i kultura; 36.30 Sztuka i kultura; 36.40 Sztuka i kultura; 36.50 Sztuka i kultura; 37.00 Sztuka i kultura; 37.10 Sztuka i kultura; 37.20 Sztuka i kultura; 37.30 Sztuka i kultura; 37.40 Sztuka i kultura; 37.50 Sztuka i kultura; 38.00 Sztuka i kultura; 38.10 Sztuka i kultura; 38.20 Sztuka i kultura; 38.30 Sztuka i kultura; 38.40 Sztuka i kultura; 38.50 Sztuka i kultura; 39.00 Sztuka i kultura; 39.10 Sztuka i kultura; 39.20 Sztuka i kultura; 39.30 Sztuka i kultura; 39.40 Sztuka i kultura; 39.50 Sztuka i kultura; 40.00 Sztuka i kultura; 40.10 Sztuka i kultura; 40.20 Sztuka i kultura; 40.30 Sztuka i kultura; 40.40 Sztuka i kultura; 40.50 Sztuka i kultura; 41.00 Sztuka i kultura; 41.10 Sztuka i kultura; 41.20 Sztuka i kultura; 41.30 Sztuka i kultura; 41.40 Sztuka i kultura; 41.50 Sztuka i kultura; 42.00 Sztuka i kultura; 42.10 Sztuka i kultura; 42.20 Sztuka i kultura; 42.30 Sztuka i kultura; 42.40 Sztuka i kultura; 42.50 Sztuka i kultura; 43.00 Sztuka i kultura; 43.10 Sztuka i kultura; 43.20 Sztuka i kultura; 43.30 Sztuka i kultura; 43.40 Sztuka i kultura; 43.50 Sztuka i kultura; 44.00 Sztuka i kultura; 44.10 Sztuka i kultura; 44.20 Sztuka i kultura; 44.30 Sztuka i kultura; 44.40 Sztuka i kultura; 44.50 Sztuka i kultura; 45.00 Sztuka i kultura; 45.10 Sztuka i kultura; 45.20 Sztuka i kultura; 45.30 Sztuka i kultura; 45.40 Sztuka i kultura; 45.50 Sztuka i kultura; 46.00 Sztuka i kultura; 46.10 Sztuka i kultura; 46.20 Sztuka i kultura; 46.30 Sztuka i kultura; 46.40 Sztuka i kultura; 46.50 Sztuka i kultura; 47.00 Sztuka i kultura; 47.10 Sztuka i kultura; 47.20 Sztuka i kultura; 47.30 Sztuka i kultura; 47.40 Sztuka i kultura; 47.50 Sztuka i kultura; 48.00 Sztuka i kultura; 48.10 Sztuka i kultura; 48.20 Sztuka i kultura; 48.30 Sztuka i kultura; 48.40 Sztuka i kultura; 48.50 Sztuka i kultura; 49.00 Sztuka i kultura; 49.10 Sztuka i kultura; 49.20 Sztuka i kultura; 49.30 Sztuka i kultura; 49.40 Sztuka i kultura; 49.50 Sztuka i kultura; 50.00 Sztuka i kultura; 50.10 Sztuka i kultura; 50.20 Sztuka i kultura; 50.30 Sztuka i kultura; 50.40 Sztuka i kultura; 50.50 Sztuka i kultura; 51.00 Sztuka i kultura; 51.10 Sztuka i kultura; 51.20 Sztuka i kultura; 51.30 Sztuka i kultura; 51.40 Sztuka i kultura; 51.50 Sztuka i kultura; 52.00 Sztuka i kultura; 52.10 Sztuka i kultura; 52.20 Sztuka i kultura; 52.30 Sztuka i kultura; 52.40 Sztuka i kultura; 52.50 Sztuka i kultura; 53.00 Sztuka i kultura; 53.10 Sztuka i kultura; 53.20 Sztuka i kultura; 53.30 Sztuka i kultura; 53.40 Sztuka i kultura; 53.50 Sztuka i kultura; 54.00 Sztuka i kultura; 54.10 Sztuka i kultura; 54.20 Sztuka i kultura; 54.30 Sztuka i kultura; 54.40 Sztuka i kultura; 54.50 Sztuka i kultura; 55.00 Sztuka i kultura; 55.10 Sztuka i kultura; 55.20 Sztuka i kultura; 55.30 Sztuka i kultura; 55.40 Sztuka i kultura; 55.50 Sztuka i kultura; 56.00 Sztuka i kultura; 56.10 Sztuka i kultura; 56.20 Sztuka i kultura; 56.30 Sztuka i kultura; 56.40 Sztuka i kultura; 56.50 Sztuka i kultura; 57.00 Sztuka i kultura; 57.10 Sztuka i kultura; 57.20 Sztuka i kultura; 57.30 Sztuka i kultura; 57.40 Sztuka i kultura; 57.50 Sztuka i kultura; 58.00 Sztuka i kultura; 58.10 Sztuka i kultura; 58.20 Sztuka i kultura; 58.30 Sztuka i kultura; 58.40 Sztuka i kultura; 58.50 Sztuka i kultura; 59.00 Sztuka i kultura; 59.10 Sztuka i kultura; 59.20 Sztuka i kultura; 59.30 Sztuka i kultura; 59.40 Sztuka i kultura; 59.50 Sztuka i kultura; 60.00 Sztuka i kultura; 60.10 Sztuka i kultura; 60.20 Sztuka i kultura; 60.30 Sztuka i kultura; 60.40 Sztuka i kultura; 60.50 Sztuka i kultura; 61.00 Sztuka i kultura; 61.10 Sztuka i kultura; 61.20 Sztuka i kultura; 61.30 Sztuka i kultura; 61.40 Sztuka i kultura; 61.50 Sztuka i kultura; 62.00 Sztuka i kultura; 62.10 Sztuka i kultura; 62.20 Sztuka i kultura; 62.30 Sztuka i kultura; 62.40 Sztuka i kultura; 62.50 Sztuka i kultura; 63.00 Sztuka i kultura; 63.10 Sztuka i kultura; 63.20 Sztuka i kultura; 63.30 Sztuka i kultura; 63.40 Sztuka i kultura; 63.50 Sztuka i kultura; 64.00 Sztuka i kultura; 64.10 Sztuka i kultura; 64.20 Sztuka i kultura; 64.30 Sztuka i kultura; 64.40 Sztuka i kultura; 64.50 Sztuka i kultura; 65.00 Sztuka i kultura; 65.10 Sztuka i kultura; 65.20 Sztuka i kultura; 65.30 Sztuka i kultura; 65.40 Sztuka i kultura; 65.50 Sztuka i kultura; 66.00 Sztuka i kultura; 66.10 Sztuka i kultura; 66.20 Sztuka i kultura; 66.30 Sztuka i kultura; 66.40 Sztuka i kultura; 66.50 Sztuka i kultura; 67.00 Sztuka i kultura; 67.10 Sztuka i kultura; 67.20 Sztuka i kultura; 67.30 Sztuka i kultura; 67.40 Sztuka i kultura; 67.50 Sztuka i kultura; 68.00 Sztuka i kultura; 68.10 Sztuka i kultura; 68.20 Sztuka i kultura; 68.30 Sztuka i kultura; 68.40 Sztuka i kultura; 68.50 Sztuka i kultura; 69.00 Sztuka i kultura; 69.10 Sztuka i kultura; 69.20 Sztuka i kultura; 69.30 Sztuka i kultura; 69.40 Sztuka i kultura; 69.50 Sztuka i kultura; 70.00 Sztuka i kultura; 70.10 Sztuka i kultura; 70.20 Sztuka i kultura; 70.30 Sztuka i kultura; 70.40 Sztuka i kultura; 70.50 Sztuka i kultura; 71.00 Sztuka i kultura; 71.10 Sztuka i kultura; 71.20 Sztuka i kultura; 71.30 Sztuka i kultura; 71.40 Sztuka i kultura; 71.50 Sztuka i kultura; 72.00 Sztuka i kultura; 72.10 Sztuka i kultura; 72.20 Sztuka i kultura; 72.30 Sztuka i kultura; 72.40 Sztuka i kultura; 72.50 Sztuka i kultura; 73.00 Sztuka i kultura; 73.10 Sztuka i kultura; 73.20 Sztuka i kultura; 73.30 Sztuka i kultura; 73.40 Sztuka i kultura; 73.50 Sztuka i kultura; 74.00 Sztuka i kultura; 74.10 Sztuka i kultura; 74.20 Sztuka i kultura; 74.30 Sztuka i kultura; 74.40 Sztuka i kultura; 74.50 Sztuka i kultura; 75.00 Sztuka i kultura; 75.10 Sztuka i kultura; 75.20 Sztuka i kultura; 75.30 Sztuka i kultura; 75.40 Sztuka i kultura; 75.50 Sztuka i kultura; 76.00 Sztuka i kultura; 76.10 Sztuka i kultura; 76.20 Sztuka i kultura; 76.30 Sztuka i kultura; 76.40 Sztuka i kultura; 76.50 Sztuka i kultura; 77.00 Sztuka i kultura; 77.10 Sztuka i kultura; 77.20 Sztuka i kultura; 77.30 Sztuka i kultura; 77.40 Sztuka i kultura; 77.50 Sztuka i kultura; 78.00 Sztuka i kultura; 78.10 Sztuka i kultura; 78.20 Sztuka i kultura; 78.30 Sztuka i kultura; 78.40 Sztuka i kultura; 78.50 Sztuka i kultura; 79.00 Sztuka i kultura; 79.10 Sztuka i kultura; 79.20 Sztuka i kultura; 79.30 Sztuka i kultura; 79.40 Sztuka i kultura; 79.50 Sztuka i kultura; 80.00 Sztuka i kultura; 80.10 Sztuka i kultura; 80.20 Sztuka i kultura; 80.30 Sztuka i kultura; 80.40 Sztuka i kultura; 80.50 Sztuka i kultura; 81.00 Sztuka i kultura; 81.10 Sztuka i kultura; 81.20 Sztuka i kultura; 81.30 Sztuka i kultura; 81.40 Sztuka i kultura; 81.50 Sztuka i kultura; 82.00 Sztuka i kultura; 82.10 Sztuka i kultura; 82.20 Sztuka i kultura; 82.30 Sztuka i kultura; 82.40 Sztuka i kultura; 82.50 Sztuka i kultura; 83.00 Sztuka i kultura; 83.10 Sztuka i kultura; 83.20 Sztuka i kultura; 83.30 Sztuka i kultura; 83.40 Sztuka i kultura; 83.50 Sztuka i kultura; 84.00 Sztuka i kultura; 84.10 Sztuka i kultura; 84.20 Sztuka i kultura; 84.30 Sztuka i kultura; 84.40 Sztuka i kultura; 84.50 Sztuka i kultura; 85.00 Sztuka i kultura; 85.10 Sztuka i kultura; 85.20 Sztuka i kultura; 85.30 Sztuka i kultura; 85.40 Sztuka i kultura; 85.50 Sztuka i kultura; 86.00 Sztuka i kultura; 86.10 Sztuka i kultura; 86.20 Sztuka i kultura; 86.30 Sztuka i kultura; 86.40 Sztuka i kultura; 86.50 Sztuka i kultura; 87.00 Sztuka i kultura; 87.10 Sztuka i kultura; 87.20 Sztuka i kultura; 87.30 Sztuka i kultura; 87.40 Sztuka i kultura; 87.50 Sztuka i kultura; 88.00 Sztuka i kultura; 88.10 Sztuka i kultura; 88.20 Sztuka i kultura; 88.30 Sztuka i kultura; 88.40 Sztuka i kultura; 88.50 Sztuka i kultura; 89.00 Sztuka i kultura; 89.10 Sztuka i kultura; 89.20 Sztuka i kultura; 89.30 Sztuka i kultura; 89.40 Sztuka i kultura; 89.50 Sztuka i kultura; 90.00 Sztuka i kultura; 90.10 Sztuka i kultura; 90.20 Sztuka i kultura; 90.30 Sztuka i kultura; 90.40 Sztuka i kultura; 90.50 Sztuka i kultura; 91.00 Sztuka i kultura; 91.10 Sztuka i kultura; 91.20 Sztuka i kultura; 91.30 Sztuka i kultura; 91.40 Sztuka i kultura; 91.50 Sztuka i kultura; 92.00 Sztuka i kultura; 92.10 Sztuka i kultura; 92.20 Sztuka i kultura; 92.30 Sztuka i kultura; 92.40 Sztuka i kultura; 92.50 Sztuka i kultura; 93.00 Sztuka i kultura; 93.10 Sztuka i kultura; 93.20 Sztuka i kultura; 93.30 Sztuka i kultura; 93.40 Sztuka i kultura; 93.50 Sztuka i kultura; 94.00 Sztuka i kultura; 94.10 Sztuka i kultura; 94.20 Sztuka i kultura; 94.30 Sztuka i kultura; 94.40 Sztuka i kultura; 94.50 Sztuka i kultura; 95.00 Sztuka i kultura; 95.10 Sztuka i kultura; 95.20 Sztuka i kultura; 95.30 Sztuka i kultura; 95.40 Sztuka i kultura; 95.50 Sztuka i kultura; 96.00 Sztuka i kultura; 96.10 Sztuka i kultura; 96.20 Sztuka i kultura; 96.30 Sztuka i kultura; 96.40 Sztuka i kultura; 96.50 Sztuka i kultura; 97.00 Sztuka i kultura; 97.10 Sztuka i kultura; 97.20 Sztuka i kultura; 97.30 Sztuka i kultura; 97.40 Sztuka i kultura; 97.50 Sztuka i kultura; 98.00 Sztuka i kultura; 98.10 Sztuka i kultura; 98.20 Sztuka i kultura; 98.30 Sztuka i kultura; 98.40 Sztuka i kultura; 98.50 Sztuka i kultura; 99.00 Sztuka i kultura; 99.10 Sztuka i kultura; 99.20 Sztuka i kultura; 99.30 Sztuka i kultura; 99.40 Sztuka i kultura; 99.50 Sztuka i kultura; 100.00 Sztuka i kultura; 100.10 Sztuka i kultura; 100.20 Sztuka i kultura; 100.30 Sztuka i kultura; 100.40 Sztuka i kultura; 100.50 Sztuka i kultura; 101.00 Sztuka i kultura; 101.10 Sztuka i kultura; 101.20 Sztuka i kultura; 101.30 Sztuka i kultura; 101.40 Sztuka i kultura; 101.50 Sztuka i kultura; 102.00 Sztuka i kultura; 102.10 Sztuka i kultura; 102.20 Sztuka i kultura; 102.30 Sztuka i kultura; 102.40 Sztuka i kultura; 102.50 Sztuka i kultura; 103.00 Sztuka i kultura; 103.10 Sztuka i kultura; 103.20 Sztuka i kultura; 103.30 Sztuka i kultura; 103.40 Sztuka i kultura; 103.50 Sztuka i kultura; 104.00 Sztuka i kultura; 104.10 Sztuka i kultura; 104.20 Sztuka i kultura; 104.30 Sztuka i kultura; 104.40 Sztuka i kultura; 104.50 Sztuka i kultura; 105.00 Sztuka i kultura; 105.10 Sztuka i kultura; 105.20 Sztuka i kultura; 105.30 Sztuka i kultura; 105.40 Sztuka i kultura; 105.50 Sztuka i kultura; 106.00 Sztuka i kultura; 106.10 Sztuka i kultura; 106.20 Sztuka i kultura; 106.30 Sztuka i kultura; 106.40 Sztuka i kultura; 106.50 Sztuka i kultura; 107.00 Sztuka i kultura; 107.10 Sztuka i kultura; 107.20 Sztuka i kultura; 107.30 Sztuka i kultura; 107.40 Sztuka i kultura; 107.50 Sztuka i kultura; 108.00 Sztuka i kultura; 108.10 Sztuka i kultura; 108.20 Sztuka i kultura; 108.30 Sztuka i kultura; 108.40 Sztuka i kultura; 108.50 Sztuka i kultura; 109.00 Sztuka i kultura; 109.10 Sztuka i kultura; 109.20 Sztuka i kultura; 109.30 Sztuka i kultura; 109.40 Sztuka i kultura; 109.50 Sztuka i kultura; 110.00 Sztuka i kultura; 110.10 Sztuka i kultura; 110.20 Sztuka i kultura; 110.30 Sztuka i kultura; 110.40 Sztuka i kultura; 110.50 Sztuka i kultura; 111.00 Sztuka i kultura; 111.10 Sztuka i kultura; 111.20 Sztuka i kultura; 111.30 Sztuka i kultura; 111.40 Sztuka i kultura; 111.50 Sztuka i kultura; 112.00 Sztuka i kultura; 112.10 Sztuka i kultura; 112.20 Sztuka i kultura; 112.30 Sztuka i kultura; 112.40 Sztuka i kultura; 112.50 Sztuka i kultura; 113.00 Sztuka i kultura; 113.10 Sztuka i kultura; 113.20 Sztuka i kultura; 113.30 Sztuka i kultura; 113.40 Sztuka i kultura; 113.50 Sztuka i kultura; 114.00 Sztuka i kultura; 114.10 Sztuka i kultura; 114.20 Sztuka i kultura; 114.30 Sztuka i kultura; 114.40 Sztuka i kultura; 114.50 Sztuka i kultura; 115.00 Sztuka i kultura; 115.10 Sztuka i kultura; 115.20 Sztuka i kultura; 115.30 Sztuka i kultura; 115.40 Sztuka i kultura; 115.50 Sztuka i kultura; 116.00 Sztuka i kultura; 116.10 Sztuka i kultura; 116.20 Sztuka i kultura; 116.30 Sztuka i kultura; 116.40 Sztuka i kultura; 116.50 Sztuka i kultura; 117.00 Sztuka i kultura; 117.10 Sztuka i kultura; 117.20 Sztuka i kultura; 117.30 Sztuka i kultura; 117.40 Sztuka i kultura; 117.50 Sztuka i kultura; 118.00 Sztuka i kultura; 118.10 Sztuka i kultura; 118.20 Sztuka i kultura; 118.30 Sztuka i kultura; 118.40 Sztuka i kultura; 118.50 Sztuka i kultura; 119.00 Sztuka i kultura; 119.10 Sztuka i kultura; 119.20 Sztuka i kultura; 119.30 Sztuka i kultura; 119.40 Sztuka i kultura; 119.50 Sztuka i kultura; 120.00 Sztuka i kultura; 120.10 Sztuka i kultura; 120.20 Sztuka i kultura; 120.30 Sztuka i kultura; 120.40 Sztuka i kultura; 120.50 Sztuka i kultura; 121.00 Sztuka i kultura; 121.10 Sztuka i kultura; 121.20 Sztuka i kultura; 121.30 Sztuka i kultura; 121.40 Sztuka i kultura; 121.50 Sztuka i kultura; 122.00 Sztuka i kultura; 122.10 Sztuka i kultura; 122.20 Sztuka i kultura; 122.30 Sztuka i kultura; 122.40 Sztuka i kultura; 122.50 Sztuka i kultura; 123.00 Sztuka i kultura; 123.10 Sztuka i kultura; 123.20 Sztuka i kultura; 123.30 Sztuka i kultura; 123.40 Sztuka i kultura; 123.50 Sztuka i kultura; 124.00 Sztuka i kultura; 124.10 Sztuka i kultura; 124.20 Sztuka i kultura; 124.30 Sztuka i kultura; 124.40 Sztuka i kultura; 124.50 Sztuka i kultura; 125.00 Sztuka i kultura; 125.10 Sztuka i kultura; 125.20 Sztuka i kultura; 125.30 Sztuka i kultura; 125.40 Sztuka i kultura; 125.50 Sztuka i kultura; 126.00 Sztuka i kultura; 126.10 Sztuka i kultura; 126.20 Sztuka i kultura; 126.30 Sztuka i kultura; 126.40 Sztuka i kultura; 126.50 Sztuka i kultura; 127.00 Sztuka i kultura; 127.10 Sztuka i kultura; 127.20 Sztuka i kultura; 127.30 Sztuka i kultura; 127.40 Sztuka i kultura; 127.50 Sztuka i kultura; 128.00 Sztuka i kultura; 128.10 Sztuka i kultura; 128.20 Sztuka i kultura; 128.30 Sztuka i kultura; 128.40 Sztuka i kultura; 128.50 Sztuka i kultura; 129.00 Sztuka i kultura; 129.10 Sztuka i kultura; 129.20 Sztuka i kultura; 129.30 Sztuka i kultura; 129.40 Sztuka i kultura; 129.50 Sztuka i kultura; 130.00 Sztuka i kultura; 130.10 Sztuka i kultura; 130.20 Sztuka i kultura; 130.30 Sztuka i kultura; 130.40 Sztuka i kultura; 130.50 Sztuka i kultura; 131.00 Sztuka i kultura; 131.10 Sztuka i kultura; 131.20 Sztuka i kultura; 131.30 Sztuka i kultura; 131.40 Sztuka i kultura; 131.50 Sztuka i kultura; 132.00 Sztuka i kultura; 132.10 Sztuka i kultura; 132.20 Sztuka i kultura; 132.30 Sztuka i kultura; 132.40 Sztuka i kultura; 132.50 Sztuka i kultura; 133.00 Sztuka i kultura; 133.10 Sztuka i kultura; 133.20 Sztuka i kultura; 133.30 Sztuka i kultura; 133.40 Sztuka i kultura; 133.50 Sztuka i kultura; 134.00 Sztuka i kultura; 134.10 Sztuka i kultura; 134.20 Sztuka i kultura; 134.30 Sztuka i kultura; 134.40 Sztuka i kultura; 134.50 Sztuka i kultura; 135.00 Sztuka i kultura; 135.10 Sztuka i kultura; 135.20 Sztuka i kultura; 135.30 Sztuka i kultura; 135.40 Sztuka i kultura; 135.50 Sztuka i kultura; 136.00 Sztuka i kultura; 136.10 Sztuka i kultura; 136.20 Sztuka i kultura; 136.30 Sztuka i kultura; 136.40 Sztuka i kultura; 136.50 Sztuka i kultura; 137.00 Sztuka i kultura; 137.10 Sztuka i kultura; 137.20 Sztuka i kultura; 137.30 Sztuka i kultura; 137.40 Sztuka i kultura; 137.50 Sztuka i kultura; 138.00 Sztuka i kultura; 138.10 Sztuka i kultura; 138.20 Sztuka i kultura; 138.30 Sztuka i kultura; 138.40 Sztuka i kultura; 138.50 Sztuka i kultura; 139.00 Sztuka i kultura; 139.10 Sztuka i kultura; 139.20 Sztuka i kultura; 139.30 Sztuka i kultura; 139.40 Sztuka i kultura; 139.50 Sztuka i kultura; 140.00 Sztuka i kultura; 140.10 Sztuka i kultura; 140.20 Sztuka i kultura; 14